

**UCHWAŁA NR 768/VIII/63/2023
RADY MIEJSKIEJ KONSTANCIN-JEZIORNA**

z dnia 20 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna
na rok 2024**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939) Rada Miejska Konstancin-Jeziorna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna na 2024 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Gminy Konstancin-Jeziorna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Agata Wilczek

Załącznik do uchwały Nr 768/VIII/63/2023
Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna
z dnia 20 grudnia 2023 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA

2024

Wykaz skrótów

BP – Biblioteka Publiczna

GOSiR – Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KDK – Konstanciński Dom Kultury

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NPZ – Narodowy Program Zdrowia

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

KP – Komisariat Policji

pp. – punkt procentowy

PIK – Gminny Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

PWD – Placówka Wsparcia Dziennego

SM – Straż Miejska

SPZZOZ – Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej

ŚŚ – Świetlica Środowiskowa

UMiG – Urząd Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	4
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	6
DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	7
METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH.....	7
WYBÓR METOD I TECHNIK BADAWCZYCH	7
DOBÓR PRÓBY	8
NARZĘDZIA BADAWCZE	9
PROBLEMATYKA BADANIA	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA	13
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	14
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	15
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	15
PROBLEM ALKOHOLOWY	17
PROBLEM NIKOTYNOWY	18
PROBLEM NARKOTYKOWY ORAZ SPOŻYWANIE NAPOJÓW ENERGETYCZNYCH.....	18
PROBLEM PRZEMOCY.....	22
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	26
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	27
ZDROWIE PSYCHICZNE	27
ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....	28
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	30
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	30
PROBLEM ALKOHOLOWY	32
PROBLEM NIKOTYNOWY	33
PROBLEM NARKOTYKOWY	35
PROBLEM PRZEMOCY.....	36
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	40
HAZARD	41
UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE.....	42
RYNEK PRACY.....	43
UBÓSTWO I WYKLUCZENIE SPOŁECZNE.....	44

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	46
ZDROWIE PSYCHICZNE	49
PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA	50
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KONSTANCIN-JEZIORNA	51
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE KONSTANCIN-JEZIORNA	54
SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH	56
ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY PROBLEMOWE.....	63
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	67
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE	73
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	73
ADRESACI PROGRAMU	73
REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE KONSTANCIN-JEZIORNA NA ROK 2024	74
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	74
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	75
SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW I TABEL.....	77
SPIS RYSUNKÓW	77
SPIS WYKRESÓW.....	77
SPIS TABEL	78

W P R O W A D Z E N I E

U Z A S A D N I E N I E W P R O W A D Z E N I A P R O G R A M U

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin-Jeziorna na rok 2024 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Konstancin-Jeziorna. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin-Jeziorna na rok 2024 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do problemów społecznych, które w ostatnich dekadach dają najwyraźniej znać o sobie w polskiej rzeczywistości należy zaliczyć: alkoholizm, narkomanię, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne. Współcześnie coraz więcej osób boryka się również z uzależnieniami behawioralnymi. Przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi wymienionych problemów na rozwój psychospołeczny lokalnej społeczności wymaga odpowiedniego podejścia i kompleksowej pracy specjalistów.

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH

Niniejsza diagnoza realizowana na zlecenie Gminy Konstancin-Jeziorna ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród mieszkańców Gminy. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- problemów występujących wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy,
- przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu występujących problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

WYBÓR METOD I TECHNIK BADAWCZYCH

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców na temat problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, przemocy domowej, rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych oraz profilaktyki. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród dwóch grup społecznych:

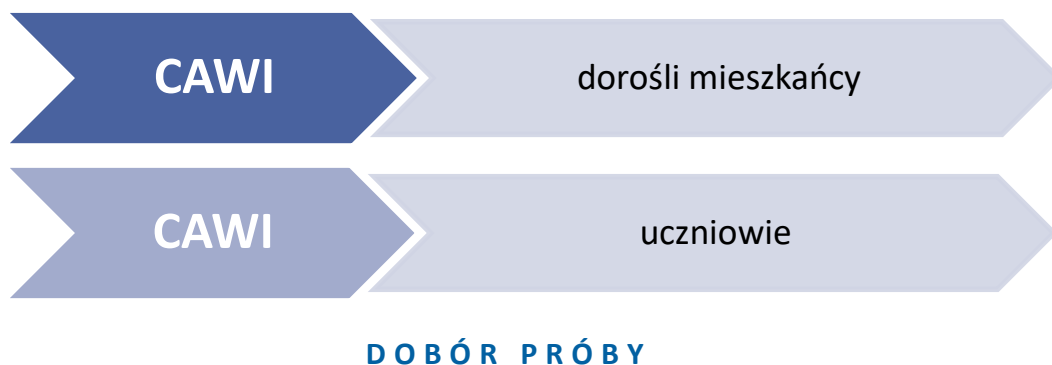

- dorosłych mieszkańców Gminy,
- uczniów.

Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

Badania wśród obydwu grup zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą techniki **CAWI** (ang. *Computer Assisted Web Interviews*), która polega na przeprowadzaniu ankiety dostępnej w formie online.

Rysunek 1. Wykorzystane techniki badawcze podczas badania

Badania zostały przeprowadzone we wrześniu 2023 roku i wzięły w nich udział łącznie 322 osoby. Poniższa tabela przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej.

Rysunek 2. Struktura próby badawczej

NARZĘDZIA BADAWCZE

Badania na terenie gminy Konstancin-Jeziorna zostały przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety, czyli gotowego formularza z pytaniami skierowanymi do respondentów.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta.

Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy. Ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb dziesiętnych (maksymalnie +/- 1,0%).

PROBLEMATYKA BADANIA

Zakres prac badawczych odnosił się do uzależnień behawioralnych, wśród których analizowano:

ALKOHOLIZM – Spożywanie alkoholu w sposób, który wykracza poza powszechnie uznawane wzorce picia okazjonalnego, obyczajowego i towarzyskiego. Dodatkowo u osób pijących alkohol występują zauważalne zaburzenia prawidłowego funkcjonowania psychospołecznego i fizycznego. Początki choroby alkoholowej wyglądają podobnie jak zwyczajne, okazjonalne sięganie po alkohol¹. Jednakże jednym z jej podstawowych objawów jest spożywanie w samotności, wykorzystywanie każdej sytuacji, aby to zrobić. W zaawansowanej fazie choroby alkoholowej potrzeba picia u chorego znacznie wzrasta, ale jego organizm jest coraz mniej odporny. Wówczas pojawiają się wtedy zaburzenia psychiczne, tzw. psychozy alkoholowe. Badania pokazują, że osoby sięgające po alkohol przed ukończeniem 15 r.ż., aż czterokrotnie częściej uzależniają się od alkoholu w dorosłym życiu. Dlatego tak ważne jest prowadzenie adekwatnych działań profilaktycznych, ponieważ alkohol jest jedną z najpowszechniejszych substancji psychoaktywnych używanych przez młodzież.

¹ M. Banach, I. Kowalewski, *Alkoholizm wśród młodzieży*, Kraków 2014

NIKOTYNIZM – Nikotyna jest środkiem psychoaktywnym, co oznacza, że wpływa na ośrodkowy układ nerwowy, łącząc się z receptorami nikotynowymi powoduje wyrzut dopaminy, przyczynia się do wzrostu adrenaliny oraz ciśnienia. Jej dostarczenie do organizmu powoduje krótkotrwałe poczucie szczęścia. Obecnie oprócz standardowych papierosów, niemalejącą popularnością cieszą się ich alternatywy: e-papierosy oraz IQOS szczególnie wśród młodzieży i tzw. młodych dorosłych. Nikotynizm powoduje daleko idące konsekwencje zdrowotne, społeczne i finansowe.

NARKOMANIA – Obejmuje stałe lub okresowe zażywanie środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy w celach pozamedycznych. Uzależnienie od narkotyków jest specyficzne z racji na różnorodność iniekcji i oddziaływania środków. Tak jak w innych przypadkach uzależnień, charakteryzuje się ono silną, nabytą potrzebą przyjmowania substancji. Badania przeprowadzone przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii wskazują, że używanie narkotyków jest mniej rozpowszechnione niż spożywanie alkoholu, dotyczy ono 4,7% populacji Polaków w wieku 15-64 lat. W porównaniu do całej populacji najwyższe użytkowanie narkotyków dotyczy młodzieży i młodych osób dorosłych w wieku 15-34 lata².

NADMIERNE KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH/ INTERNETU – Korzystanie z nowych technologii, a w szczególności z cyfrowych narzędzi komunikacji i Internetu, jest na stałe wpisane w codzienną rzeczywistość młodych osób. Dzieci i młodzież spędzają coraz więcej czasu w świecie cyfrowych mediów. Regularne i systematyczne korzystanie z własnego telefonu komórkowego rozpoczyna się przeciętnie w wieku 10 lat. Dzisiejsi uczniowie szkół podstawowych przeciętnie o 2 lata szybciej zaczęli korzystać ze smartfonów niż obecni uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Konsekwencją nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych/Internetu są problemy z nauką i koncentracją, mową, a także spadek aktywności szkolnych, jak i pozaszkolnych. Młodzi ludzie odczuwają emocje nie tylko w stosunku do czynności, które mogą wykonywać dzięki nowym mediom, ale również darzą

² Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Raport o stanie narkomanii w Polsce, Warszawa 2020

uczuciami urządzenia mobilne. Stają się one dla nich przedmiotem dążeń i pragnień³. Ze względu na postępujący rozwój technologii oraz zajmujące znaczną część czasu korzystanie z urządzeń elektronicznych, zjawisko to powinno zostać objęte stałym monitoringiem oraz systematycznymi działaniami profilaktycznymi.

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH – Polska młodzież przejawia wysokie zainteresowanie hazardem w Internecie. Zgodnie z badaniami Megapanel PBI/Gemius, realizowanymi w 2014 roku, odsetek osób pomiędzy 7, a 17 rokiem życia odwiedzających witryny o charakterze hazardowym wyniósł wówczas blisko 16%. Specyfika hazardu internetowego sprawia, że ma on duży potencjał uzależniający. Nastolatki grające w wirtualnych kasynach nie ograniczają się jedynie do hazardu online, połowa z nich przynajmniej od czasu do czasu obstawia w Internecie zakłady bukmacherskie. Dla nastoletnich graczy internetowych gry hazardowe są przede wszystkim źródłem rozrywki i emocji. Dla młodych graczy dodatkowym zagrożeniem jest fakt, iż w ich przypadku zainteresowanie hazardem internetowym jest bezpośrednio powiązane z niepokojącym zjawiskiem nadmiernego korzystania z mediów elektronicznych⁴. Wśród osób dorosłych do częstych konsekwencji problemowego uprawiania hazardu należą znaczne straty finansowe, zadłużenia, problemy zawodowe, utrata pracy, wysoki wskaźnik problemów emocjonalnych i zdrowotnych (depresja, bezsenność, problemy z alkoholem, zaburzenia nastroju), znaczny wskaźnik załamania relacji małżeńskich i rodzinnych, a także podwyższony poziom samobójstw – około 20% osób mających problemy tego typu popełnia samobójstwo.

ZABURZENIA ODŻYWIANIA – Zaburzenia odżywiania należą do grupy zaburzeń psychicznych i wymagają kompleksowego leczenia. Są one powiązane z wieloma współwystępującymi chorobami somatycznymi. Mają negatywny wpływ na zdrowie psychiczne i powodują poważne pogorszenie jakości życia. Na zaburzenia odżywiania chorują najczęściej dziewczęta w okresie dojrzewania i młode kobiety. Co raz więcej nastolatków cierpi na zaburzenia odżywiania. Ich występowanie niesie ze sobą duże ryzyko powikłań także ze strony psychologicznej. Blisko

³ M. Dębski, *Nałogowe korzystanie z telefonów komórkowych. Szczegółowa charakterystyka zjawiska fonoholizmu w Polsce*. Gdynia, 2017

⁴ *Nastolatki w sieci hazardu. Pogłębiona analiza zjawiska hazardu online z perspektywy grających nastolatków jako grupy szczególnie narażonej na zagrożenia będące jego skutkiem*, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa, 2017

50% młodych osób popełnia samobójstwo, które jest efektem depresji pojawiającej się w większości przypadków w zaawansowanym etapie choroby. Z tego względu konieczne jest prowadzenie działań z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego, zdrowego żywienia oraz samoakceptacji⁵.

ZAKUPOHOLIZM – Badacze naukowcy, socjologowie i psychologowie zwracają uwagę, że wiek XXI staje się epoką generującą lawinowo narastające problemy ze zdrowiem psychicznym związane z uzależnieniami. W dobie powszechnego konsumpcjonizmu, coraz częściej mamy do czynienia z zakupoholizmem definiowanym jako kompulsywna potrzeba robienia zakupów, wykonywana pod wpływem niedającego się opanować przymusu. Wskaźnik uzależnienia od zakupów w grupie adolescentów i młodych dorosłych jest zdecydowanie wyższy niż w populacji dorosłych. Wiele badań zwraca uwagę na bierny sposób spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Zakupy są jedną z najczęstszych aktywności poza szkolnych. Pobyt w galeriach handlowych stanowi formę relaksu i jest sposobem na spędzanie wolnego czasu zarówno wśród grupie znajomych, jak i wśród rodzin. W Polsce ocenia się, że problem z kompulsywnym kupowaniem ma 2-5% klientów, a odsetek ten rośnie wraz z zamożnością⁶.

PRZEMOC – Jest intencjonalnym działaniem lub zaniechaniem jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, a także powoduje cierpienia i szkody. Wyróżniamy wiele różnych form przemocy, do najczęstszych należy przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, finansowa, zaniedbanie, czy mobbing⁷. Specyficznym zjawiskiem jest także przemoc rówieśnicza, która w szerokiej definicji oznacza każde nieprzypadkowe działanie godzące w godność osoby i wykraczające poza ramy prawidłowego życia towarzyskiego. W związku z rozwojem urządzeń elektronicznych, mediów i Internetu, coraz częściej mamy także do czynienia z przemocą w sieci, tzw. cyberprzemocą, której przejawami może być m.in. zastraszanie, wyśmiewanie, wyłudzenie pieniędzy i innych dóbr materialnych, etc.

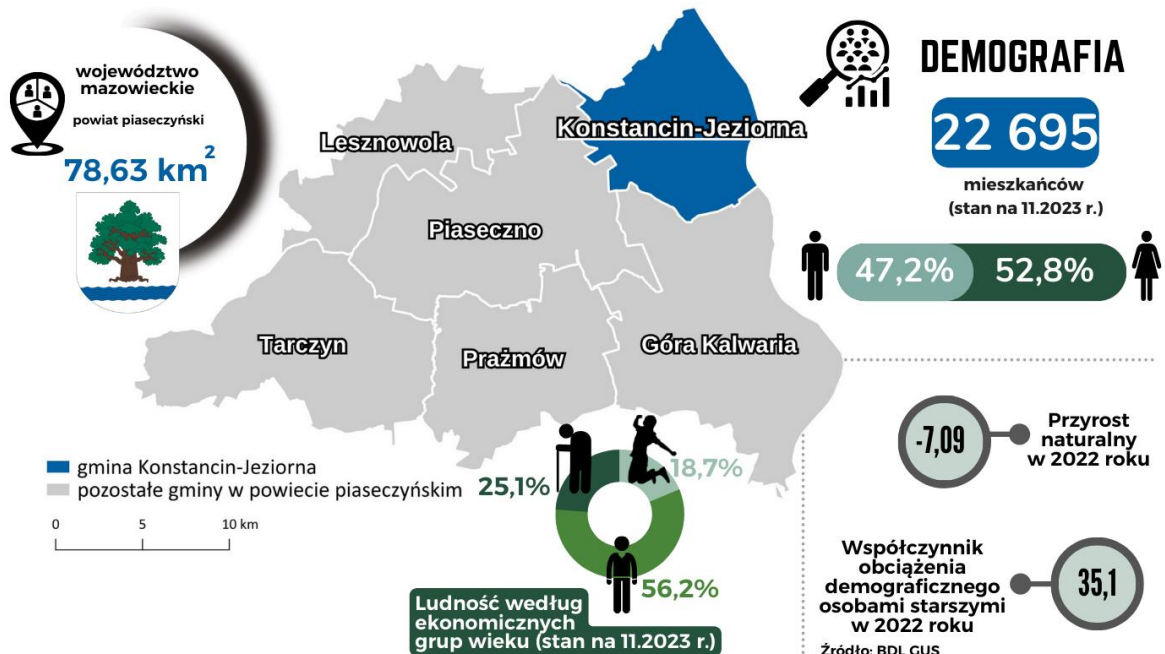
⁵ *Psychologia w praktyce. Zaburzenia odżywiania u współczesnych nastolatków*. Poznań, 2018

⁶ L. Maruszkiewicz, *Czym jest zakupoholizm i jak rozpoznać problem tego uzależnienia?* Warszawa, 2018

⁷ W. Jedlecka, *Formy i rodzaje przemocy*, Wrocław, 2017

CHARAKTERYSTYKA GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA

KULTURA

Podstawowymi jednostkami działającymi w zakresie kultury, sportu i rekreacji są: **Konstanciński Dom Kultury** oraz **Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji**, realizujące zadania dotyczące edukacji i wychowania oraz promowania wartości kulturowych. Odpowiadają również za organizację wydarzeń, festynów, konkursów oraz wycieczek na terenie Gminy.

Institucją uzupełniającą ofertę kulturową jest **Gminna Biblioteka Publiczna**. Jej głównym celem jest zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców. Ponadto pełni funkcje o charakterze kulturowo-oświatowym, wspierając tym samym integrację lokalnej społeczności.

POMOC SPOŁECZNA

W zakresie pomocy społecznej na terenie Gminy działają następujące jednostki organizacyjne:

Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół Interdyscyplinary

Gminny Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

EDUKACJA

W 2022 roku na terenie Gminy funkcjonowało 6 szkół podstawowych, 4 przedszkola oraz żłobek gminny.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych
2020 **1 843** → **2 159** 2022

Liczba dzieci w przedszkolach
2020 **896** → **880** 2022

Źródło: System Informacji Oświatowej

Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych
2020 **82,3%** → **96,0%** 2022

Współczynnik skolaryzacji przedszkolnej
2020 **155,0%** → **74,0%** 2022

Źródło: Raport o stanie gminy Konstancin-Jeziorna za lata 2020-2022

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Konstancin-Jeziorna należą m.in:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Miasta i Gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminny Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,
- Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlice Środowiskowe,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Konstanciński Dom Kultury,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Biblioteka Publiczna,
- placówki ochrony zdrowia,
- Komisariat Policji w Konstancinie-Jeziornie,
- Straż Miejska,
- lokalne organizacje pozarządowe.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym i narkotykowym na terenie Gminy można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia.

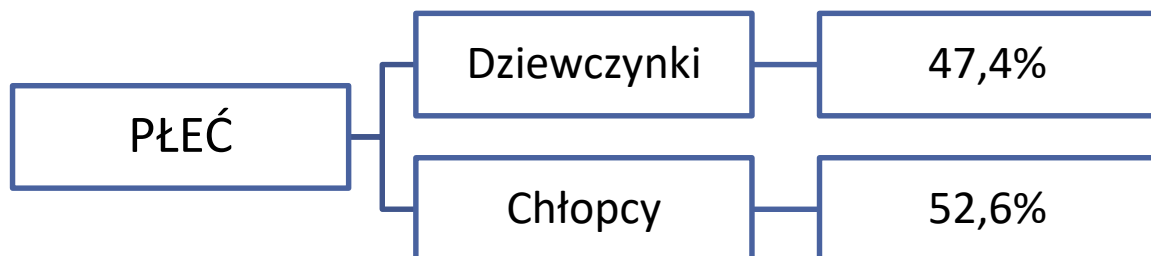
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy, e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także poznanie opinii młodych mieszkańców na temat realizowanych w szkole działań profilaktycznych.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Konstancin-Jeziorna wypełnili 192 kwestionariusze ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne, przewagę mieli chłopcy – stanowili oni 52,6% ogółu. Dziewczynki wypełniły 47,4% kwestionariuszy.

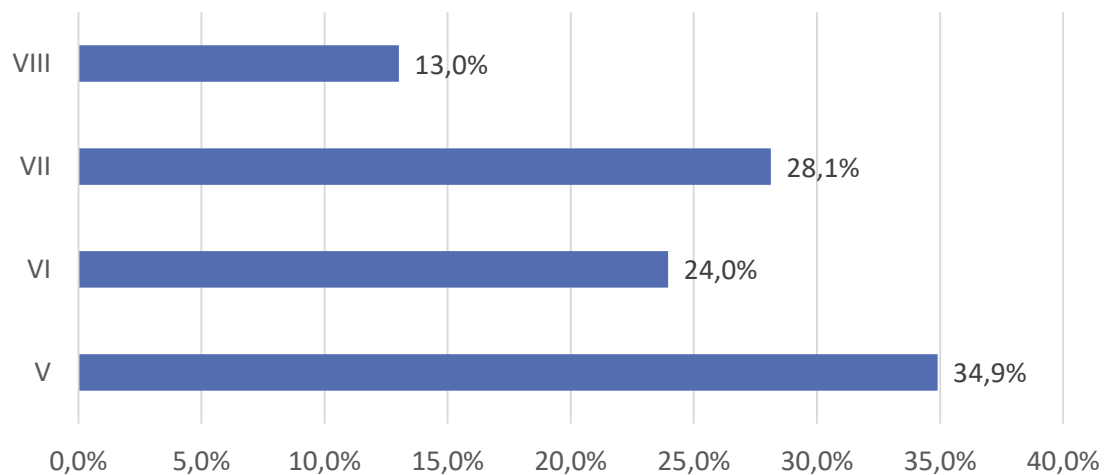
Rysunek 3. Płeć: N=192

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Dostrzegalne jest zróżnicowanie pod tym względem. Najwięcej, bo 34,9% osób biorących udział w badaniu uczęszczało do V klasy szkoły podstawowej, 28,1% wskazało na klasę VII, z kolei 24,0% to uczniowie VI klasy. Osoby z VIII klasy szkoły podstawowej stanowili 13,0% badanych.

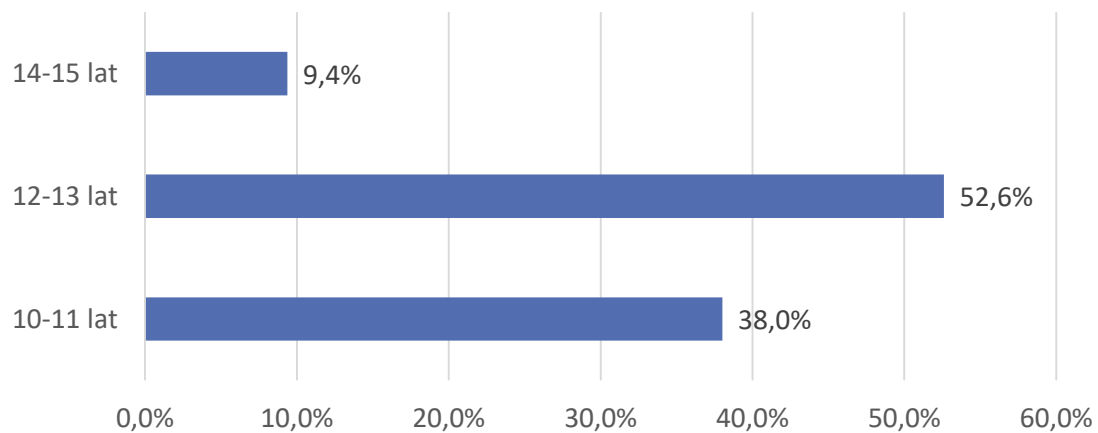

Wykres 1. Klasa: N=192

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, największą część kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12-13 lat – 52,6%. Nieco mniejszy odsetek respondentów zadeklarował wiek mieszczący się w przedziale 10-11 lat (38,0%), z kolei 9,4% badanych miało wówczas 14-15 lat.

Wykres 2. Wiek: N=192

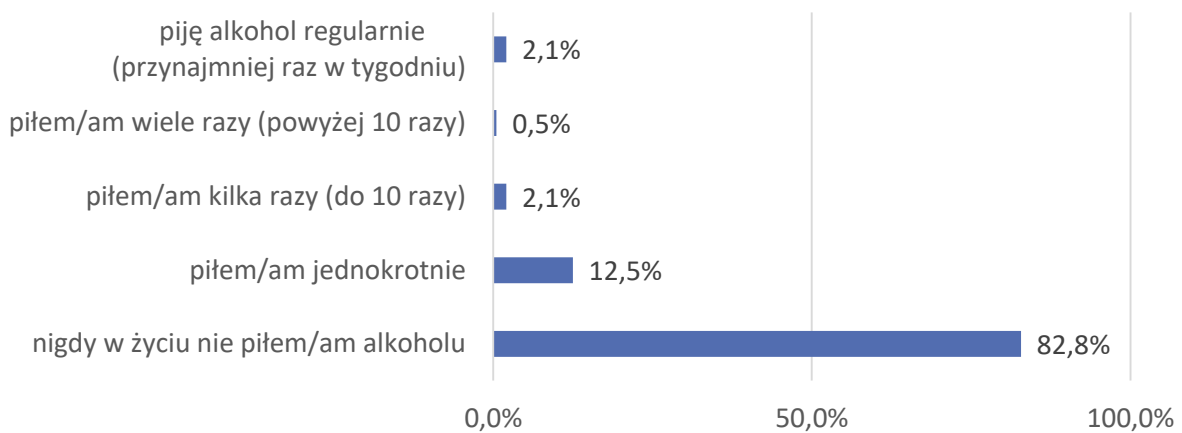

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miało 17,2% badanych. W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol, 12,5% stanowią uczniowie, którzy spożywali go jednokrotnie. Kilka razy (tj. do 10 razy) kontakt z alkoholem miało 2,1% badanych, wiele razy (tj. powyżej 10 razy) – 0,5% respondentów, natomiast na spożywanie alkoholu regularnie (przynajmniej raz w tygodniu) wskazało 2,1% uczniów.

Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=192

Kolejne pytanie zadane uczniom ze szkół znajdujących się na terenie gminy Konstancin-Jeziorna, odnosiło się do częstotliwości spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Zdecydowana większość uczniów nie piła alkoholu w tym okresie (21 osób, tj. 63,6%). W grupie osób, które sięgnęły wtedy po alkohol 8 uczniów spożyło go 1-2 razy (24,2%), natomiast po 2 badanych – 5-7 razy oraz więcej niż 7 razy (po 6,1%).

Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=33

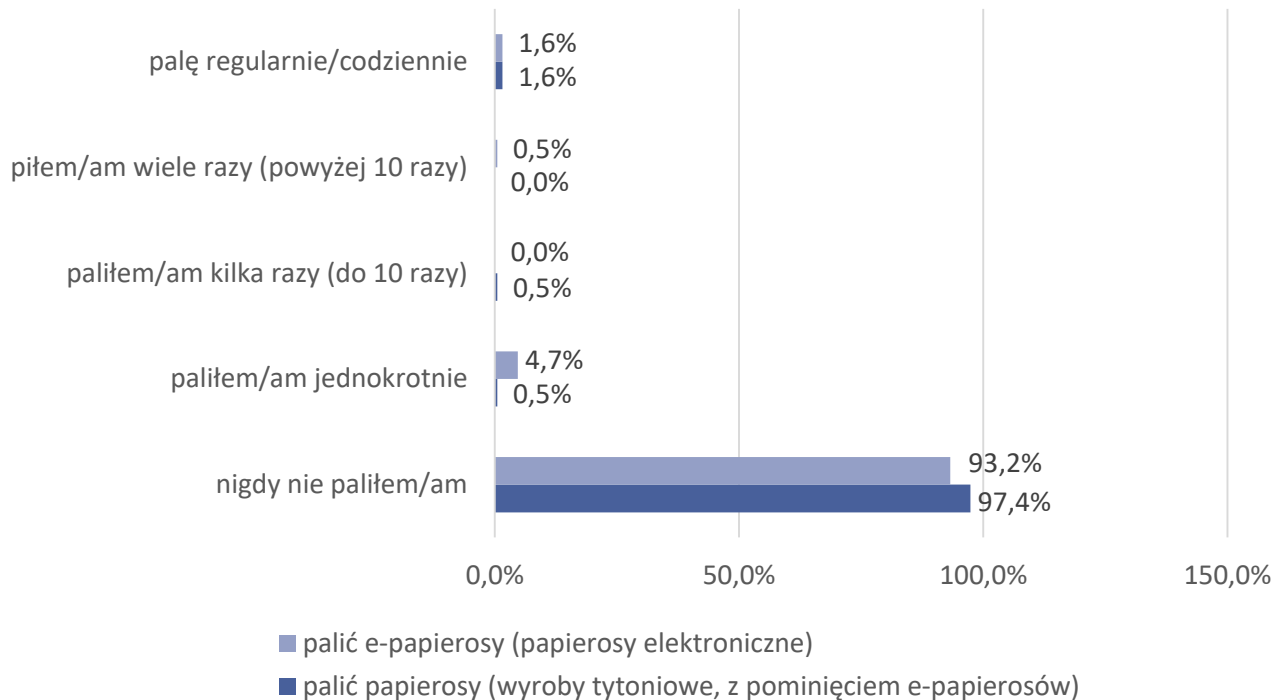
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	63,6%	21
1 – 2 razy	24,2%	8
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	6,1%	2
więcej niż 7 razy	6,1%	2

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po wyroby nikotynowe. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało łącznie 2,6% ankietowanych, w tym po 0,5% sięgnęło po nie jednokrotnie oraz kilka razy (do 10 razy), a 1,6% robi to regularnie/codziennie. W przypadku e-papierosów, kiedykolwiek sięgnęło po nie 6,8% badanych uczniów, tj. o 4,2% pp. więcej, niż miało to miejsce względem wyrobów tytoniowych. 4,7% respondentów paliło papierosy elektroniczne jednokrotnie, 0,5% – wiele razy, natomiast regularnie/codziennie sięga po nie 1,6%.

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=192

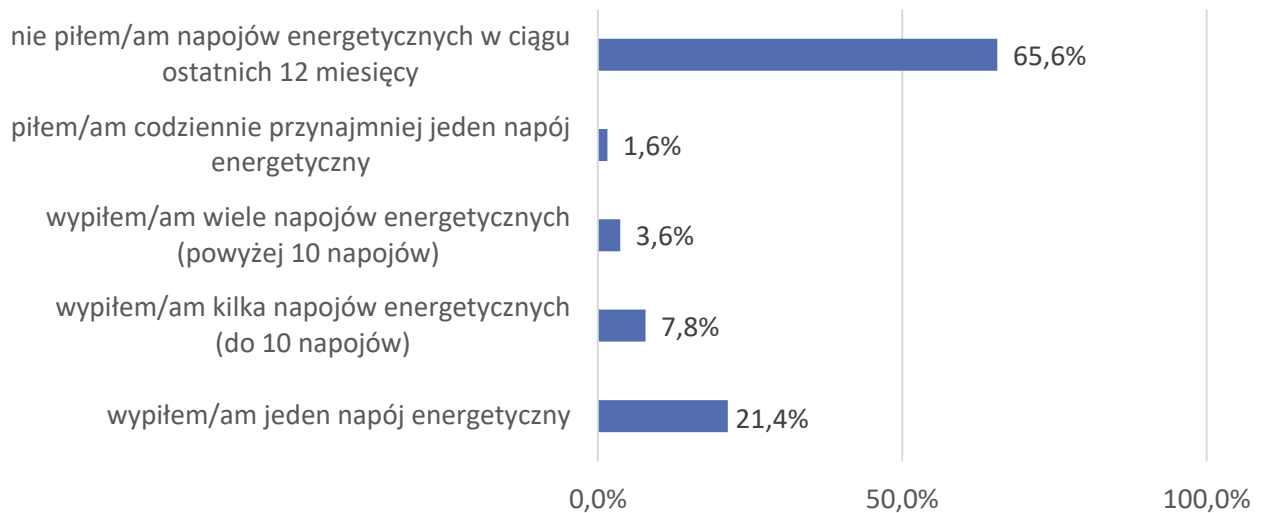
PROBLEM NARKOTYKOWY ORAZ SPOŻYWANIE NAPOJÓW ENERGETYCZNYCH

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych, ale również problemu sięgania po napoje energetyczne przez młode osoby oraz dzieci, który został poddany analizie w pierwszej kolejności. Z deklaracji respondentów wynika, że średnio co ankietowany uczeń spożywał kiedykolwiek tego rodzaju napoje (34,4%), w tym najwięcej osób zrobiło to jednokrotnie (21,4%). Kilka

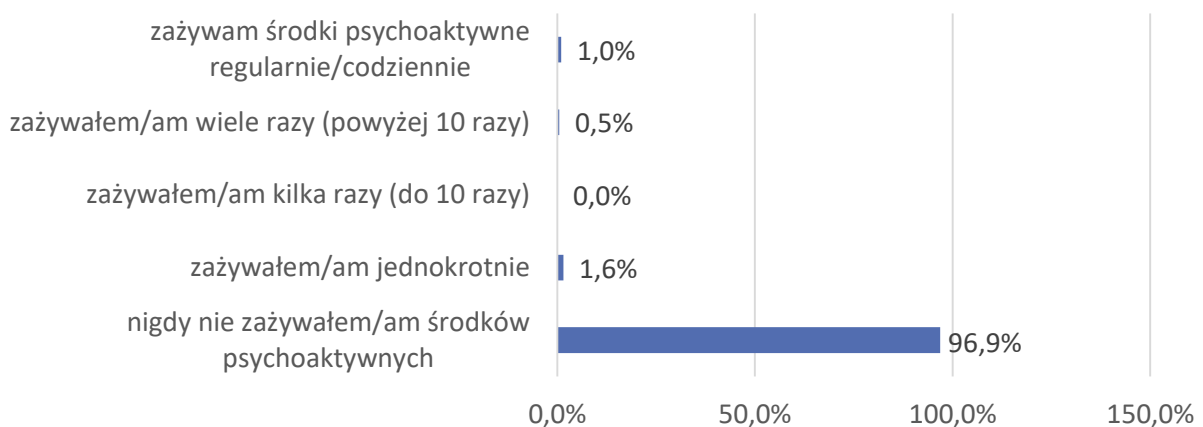
napojów energetycznych (do 10) w swoim życiu wypilo 7,8% ankietowanych uczniów, wiele (powyżej 10) – 3,6%, natomiast sięganie codziennie po min. jeden napój energetyczny zadeklarowało 1,6% badanych.

Wykres 5. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się pić napoje energetyczne (tzw. energetyki)? N=192

W celu dogłębnej analizy problemu narkotykowego, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Według poniższej tabeli, po substancje psychoaktywne, tj. narkotyki, dopalacze i/lub leki w celu odurzenia sięgnęło 3,1% uczniów, z czego 1,6% stwierdziło, że zażywało je jednokrotnie, 0,5% osób robiło to wiele razy, natomiast 1,0% sięga po nie regularnie/codziennie.

Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=192

Kolejne pytanie zadane uczniom z gminnych szkół, odnosiło się do częstotliwości sięgania po substancje psychoaktywne inne niż alkohol, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Połowa respondentów deklarujących kiedykolwiek zażywanie tego rodzaju substancji, nie sięgała po nie w tym okresie (3 osoby, tj. 50,0%). W grupie osób, które zażywały wówczas substancje psychoaktywne, 2 uczniów podjęło się tego 1-2 razy (33,3%), natomiast 1 badany – więcej niż 7 razy (16,7%).

Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=6

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	50,0%	3
1 – 2 razy	33,3%	2
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	16,7%	1

Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie o rodzaj zażywanych substancji. Najpopularniejsze wśród uczniów z gminy Konstancin-Jeziorna, okazały się mefedron (4 osoby, tj. 100,0%) oraz marihuana (3 osoby, tj. 75,0%). Po 2 odpowiedzi padły na amfetaminę, dopalacze i leki w celu odurzenia (po 50,0%), natomiast 1 osoba zaznaczyła inne, bliżej nieokreślone substancje. 2 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 3. Jakie były to substancje? N=4

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
mefedron	100,0%	4
marihuana	75,0%	3
amfetamina	50,0%	2
dopalacze	50,0%	2
leki w celu odurzenia	50,0%	2
inne	25,0%	1

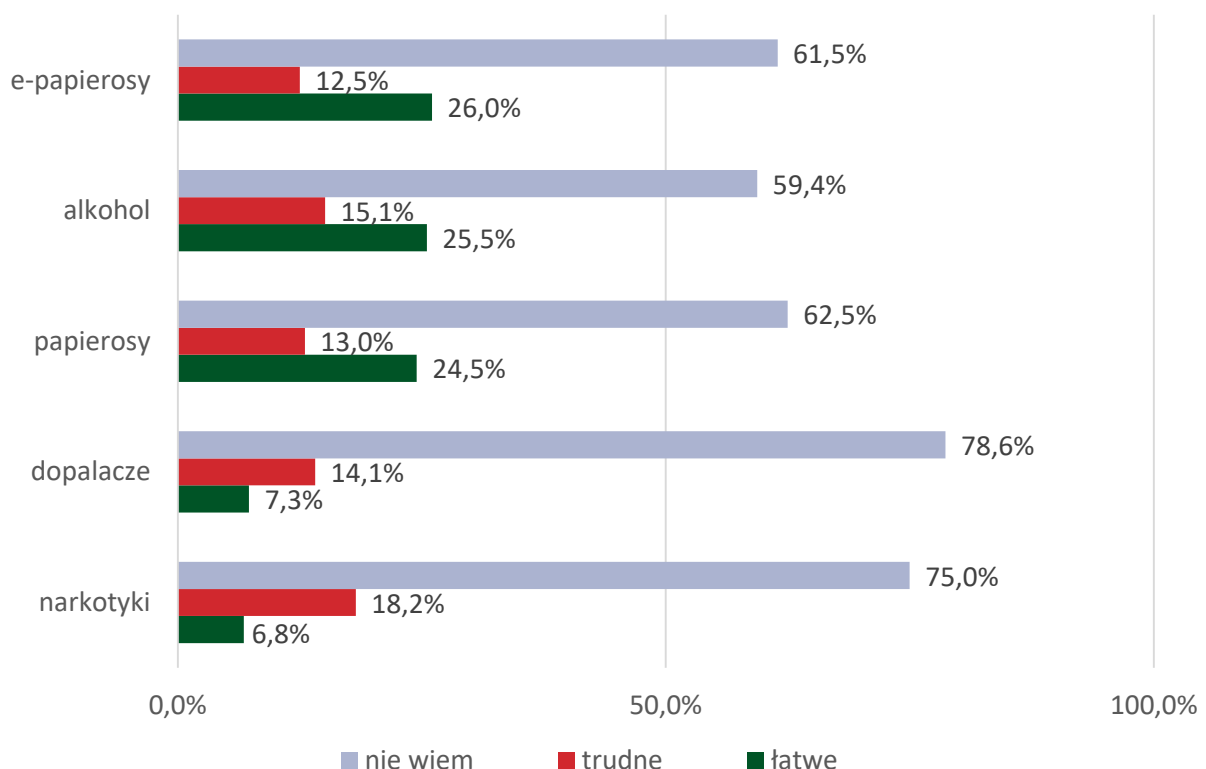
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia zdaniem 6,8% ankietowanych, a trudne według 18,2%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia zdaniem 7,3% ankietowanych, a trudne według 14,1%,
- papierosy są łatwe do zdobycia zdaniem 24,5% ankietowanych, a trudne według 13,0%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia zdaniem 25,5% ankietowanych, a trudny według 15,1%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia zdaniem 26,0% ankietowanych, a trudne według 12,5%.

Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to:
N=192

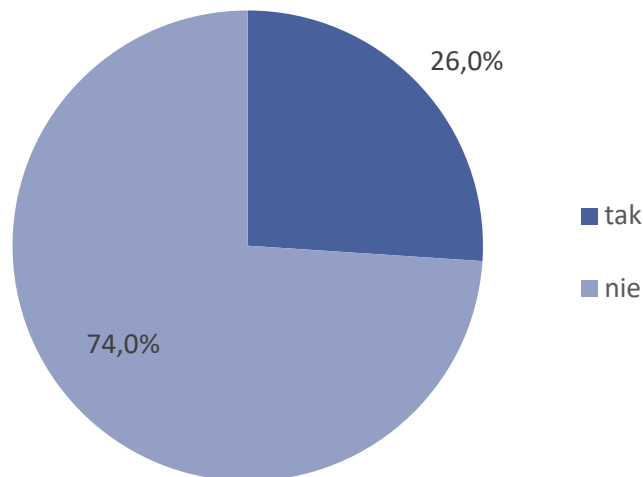

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy. Uczniów spytano o to, czy zdarzyło im się doświadczyć przemocy, w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed przystąpieniem do badania. Twierdzącej odpowiedzi udzielił średnio co czwarty badany, tj. 26,0%.

Wykres 8. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=192

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły – przyznały to 22 osoby (45,8%). Znaczna część respondentów wskazała również na rodzeństwo (18 osób, tj. 37,5%) oraz kolegów/koleżanki spoza szkoły (13 osób, tj. 27,1%). Doświadczenie przemocy ze strony rodziców zadeklarowało 5 uczniów (10,4%), natomiast 10 wskazało na inne osoby, wśród których wymieniono, m.in. *nauczyciela* i *hejtera* (20,8%). 2 badanych pominęło całkowicie to pytanie.

Tabela 4. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=50

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	45,8%	22
rodzeństwo	37,5%	18
koledzy/koleżanki spoza szkoły	27,1%	13
inne osoby	20,8%	10
rodzice	10,4%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy fizycznej doświadczyło 27 uczniów (57,4%),
- przemocy psychicznej doznało 23 respondentów (48,9%),
- przemocy seksualnej doświadczyło 6 uczniów (12,8%),
- zaniedbania doznało 5 badanych (10,6%).

3 uczniów nie udzieliło żadnej odpowiedzi na to pytanie.

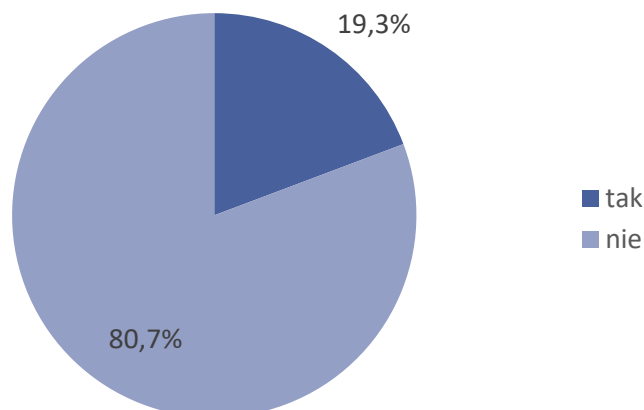
Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=50

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	57,4%	27
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	48,9%	23
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydzał itp.	12,8%	6
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	10,6%	5

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Dopuszczenie się kiedykolwiek przemocy zadeklarował blisko co piąty badany uczeń (19,3%).

Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=192

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, jaką stosowali. Można zauważyć, iż: przemoc fizyczną zastosowało 20 uczniów (57,1%), przemoc psychiczną – 17 osób (48,6%), natomiast przemoc seksualnej dopuściło się 3 respondentów (8,6%). 2 badanych pominęło to pytanie.

Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=35

Odpowiedź	%	Liczba odp.
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	57,1%	20
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	48,6%	17
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czyimś ciele w sposób, który go zawstydział itp.	8,6%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Z odpowiedzi uczniów z gminy Konstancin-Jeziorna wynika, że przeważnie stosowali oni przemoc wobec rodzeństwa (16 osób, tj. 44,4%) oraz uczniów ze swojej szkoły (12 osób, tj. 33,3%). 7 badanych zadeklarowało także użycie przemocy w stosunku do kolegów/koleżanek spoza szkoły (19,4%), natomiast 5 ankietowanych wskazało na inne osoby, takie jak: *koledzy z innej szkoły i hejter* (13,9%). 1 osoba pominęła to pytanie.

Tabela 7. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=36

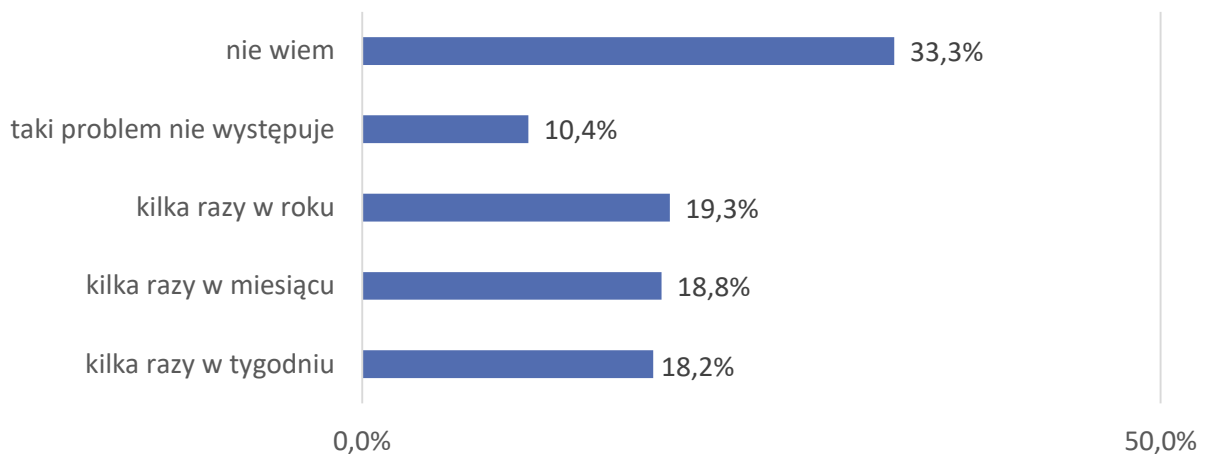
Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzeństwa	44,4%	16
uczniów z mojej szkoły	33,3%	12
kolegów/koleżanek spoza szkoły	19,4%	7
innych osób	13,9%	5

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Obraz jaki wyłania się z badania to znaczny odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – przyznało to 56,3% respondentów. Z udzielonych przez 19,3% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce kilka razy w roku, zdaniem 18,8% – kilka razy w miesiącu, a w opinii 18,2% – kilka razy w tygodniu.

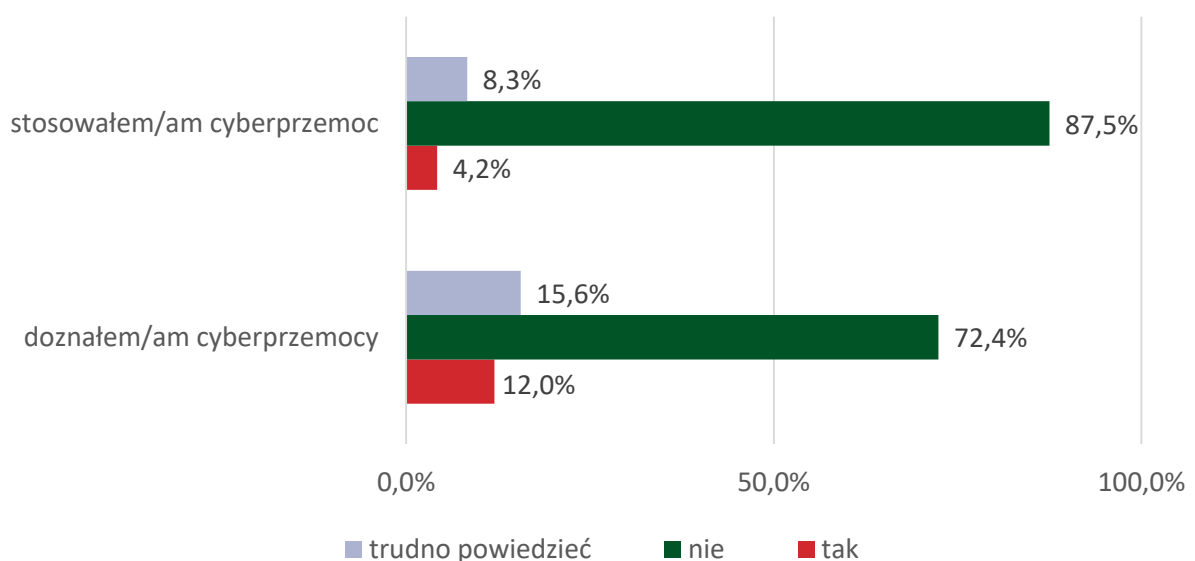

Wykres 10. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=192

Aby ocenić skalę zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży z gminy Konstancin-Jeziorna, poprosiliśmy ankietowane osoby o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Z deklaracji uczniów wynika, że problemu tego doznało 12,0% badanych, a 15,6% osób miało trudność w odpowiedzi na to pytanie. Do stosowania cyberprzemocy przyznał się zdecydowanie mniejszy odsetek, bo 4,2%, z kolei 8,3% wskazało na odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=192

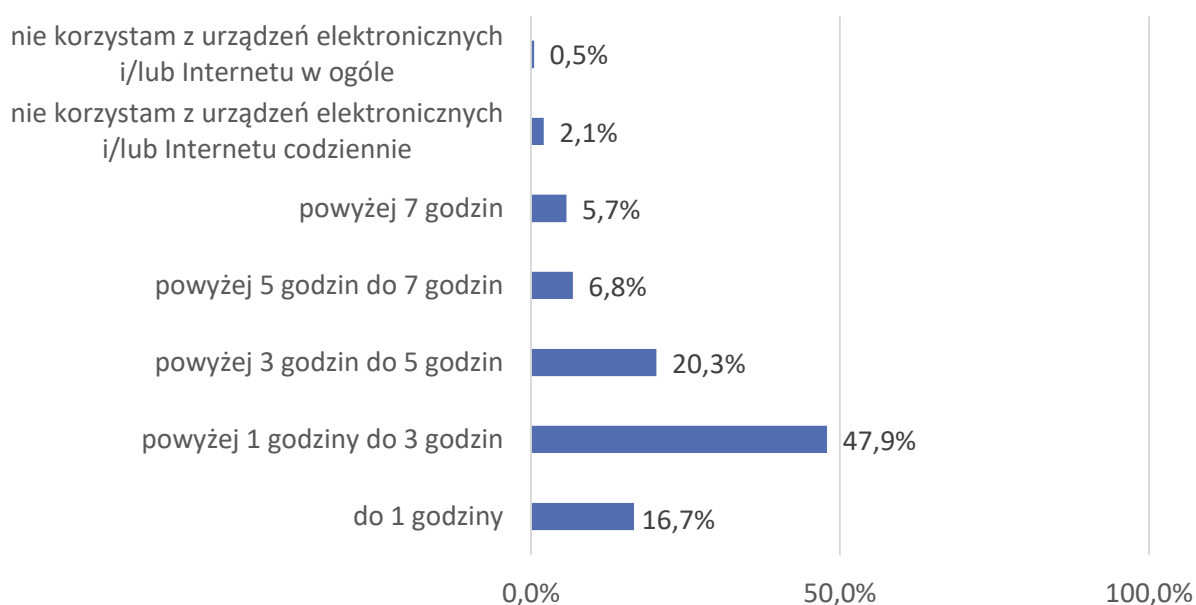

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Następne pytanie zadane respondentom miało na celu zweryfikowanie jaką ilość czasu poświęcają uczniowie z gminy Konstancin-Jeziorna na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Blisko połowa młodych mieszkańców Gminy biorących udział w badaniu poświęca na to powyżej 1 godziny do 3 godzin (47,9%), z kolei średnio co piąty ankietowany – powyżej 3 godzin do 5 godzin (20,3%). 16,7% osób przeznaczają na to do 1 godziny dziennie, 6,8% uczniów – powyżej 5 godzin do 7 godzin, z kolei 5,7% respondentów wskazało na więcej niż 7 godzin. 0,5% badanych, czyli 1 osoba stwierdziła, że w ogóle nie korzysta z urządzeń elektronicznych/Internetu, natomiast 2,1% uczniów nie podejmuje się tego codziennie.

Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu?

N=192

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, np. przed rodzicami. Tego typu zachowanie zadeklarowało 89 osób odpowiadających na to pytanie (46,6%), w tym 5 uczniom zdarzało się to bardzo często (2,6%), 7 badanych – często (3,7%), a 54 respondentom – czasami (28,3%). Do takiej sytuacji doszło jednokrotnie w przypadku 23 ankietowanych (12,0%).

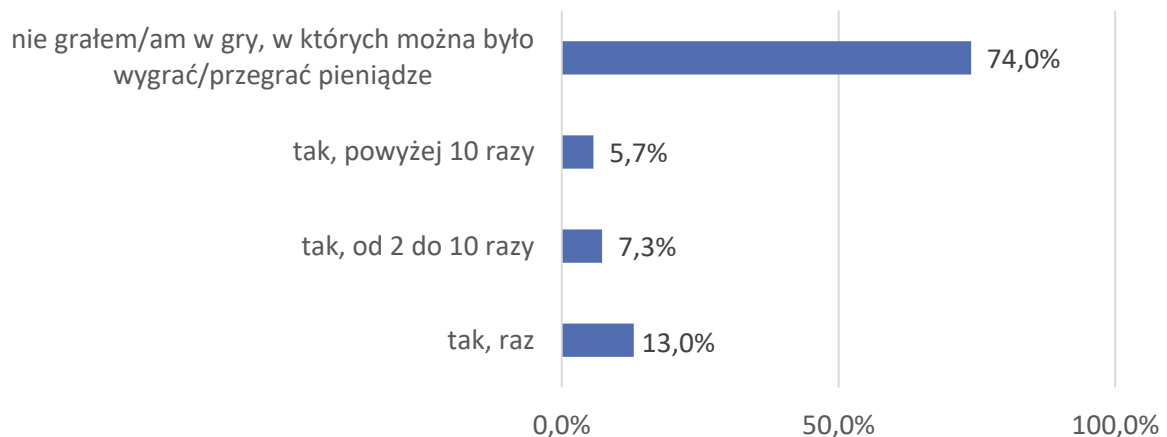
Tabela 8. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=191

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	2,6%	5
tak, często	3,7%	7
tak, czasami	28,3%	54
tak, jednokrotnie	12,0%	23
nie	53,4%	102

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu oszacowania skali problemu grania w gry hazardowe przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się w ciągu ostatnich 12 miesięcy grać w takie gry. Zebrany materiał badawczy wykazał, że bezpośredni kontakt miał z nimi co czwarty badany uczeń (26,0%). Największy odsetek z nich podejmował się tego jednokrotnie (13,0%), 7,3% wskazało na 2-10 razy, natomiast 5,7% uczniów na częściej niż 10 razy.

Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=192

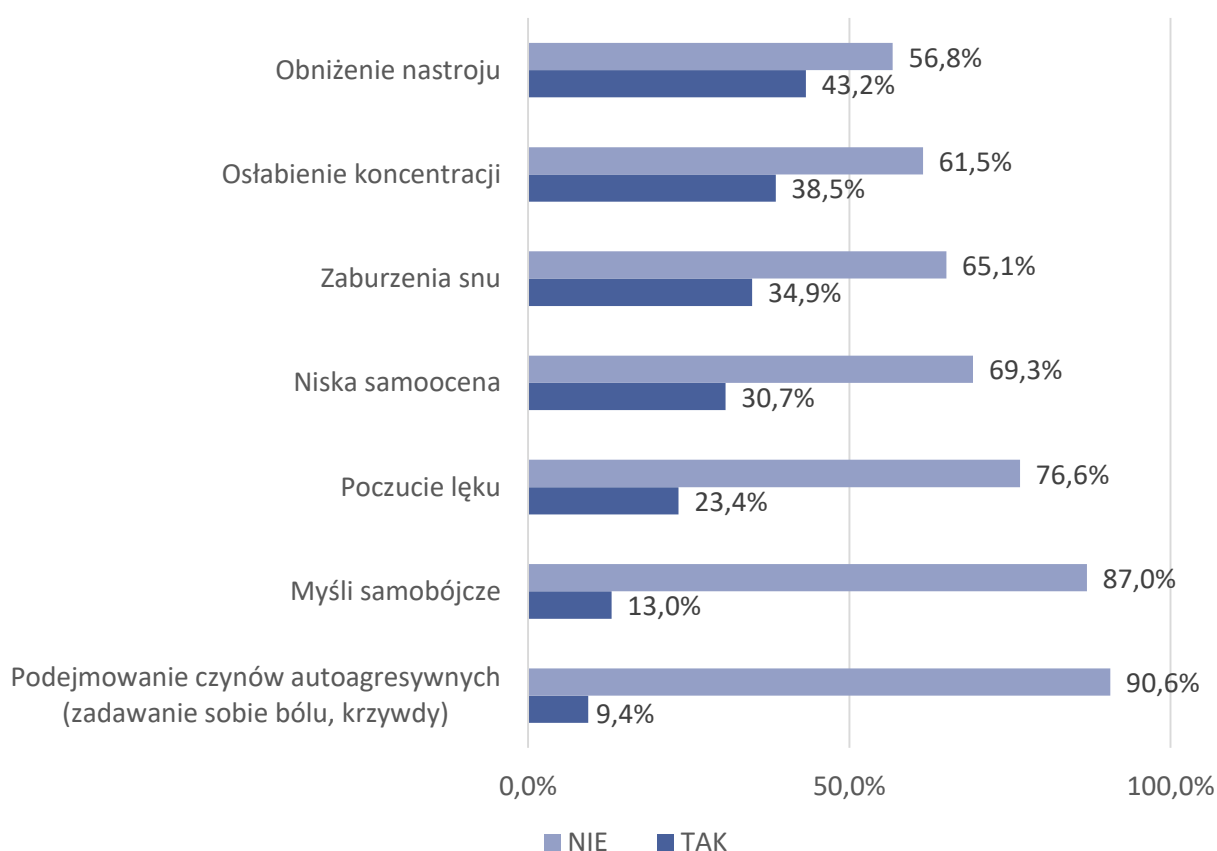
ZDROWIE PSYCHICZNE

W kolejnej części badania przeprowadzonego wśród młodych mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna, respondenci zostali poproszeni o subiektywną ocenę swojego stanu zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do uczniów miało na celu identyfikację problemów w zakresie zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich mogli doświadczyć w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały

się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, blisko połowa respondentów w tym okresie doznała obniżonego nastroju (43,2%), z kolei 38,5% osób wskazało na osłabienie koncentracji. Średnio co trzeci uczeń doświadczył zaburzeń snu (34,9%) i miał niską samoocenę (30,7%). Powszechnym zjawiskiem wśród dzieci i młodzieży było również poczucie lęku (23,4%). Istotne jest, że 13,0% osób nachodziły w tym czasie myśli samobójcze, natomiast 9,4% uczniów przyznało się do podejmowania czynów autoagresywnych, jak samookaleczenie, ranienie się itp.

Wykres 14. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=192

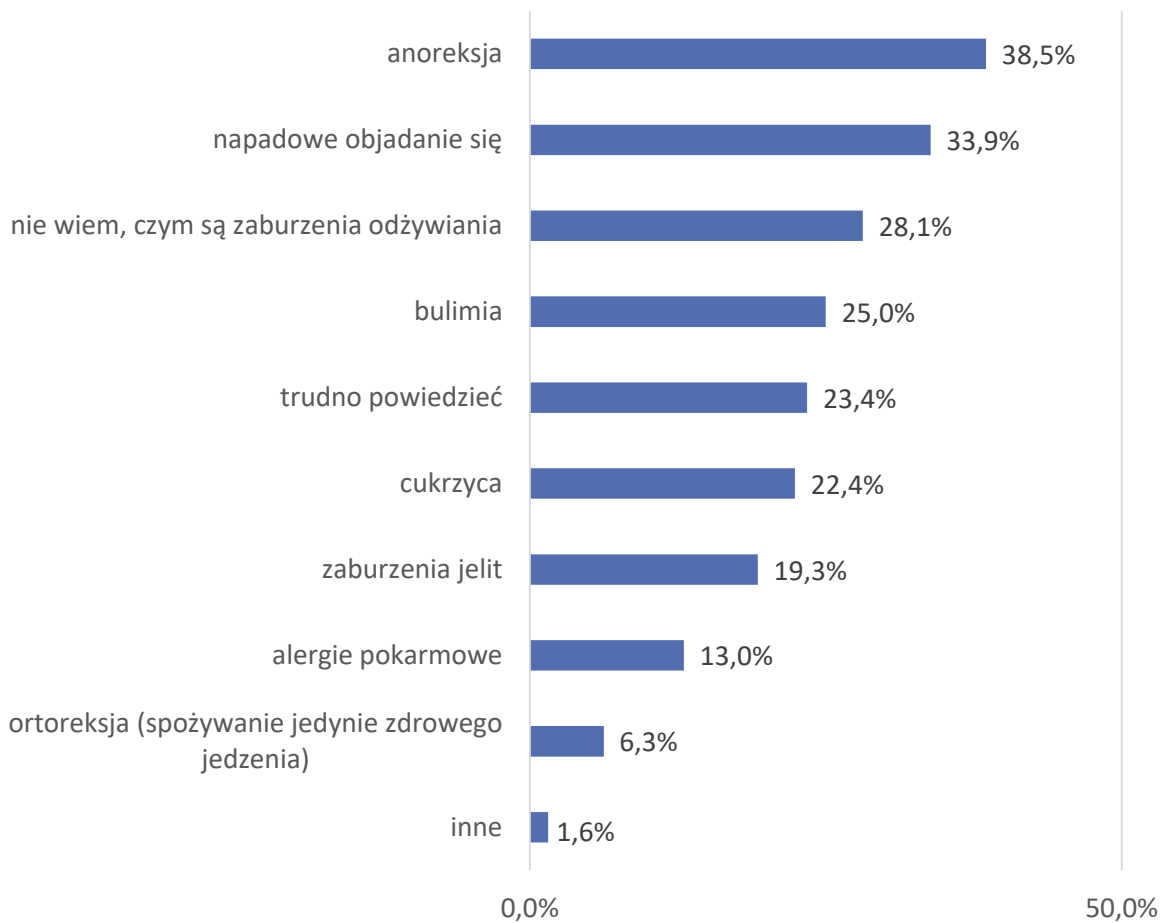
ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnie pytanie kwestionariusza ankiety zadane uczniom miało na celu wskazanie przez nich, które z odpowiedzi wskazanych w kafeterii można zaliczyć do zaburzeń odżywiania. Ankietowani najczęściej zaznaczali anoreksję (38,5%), napadowe objadanie się (33,9%) oraz bulimię (25,0%). Na ortoreksję wskazało najmniej ankietowanych, tj. 6,3%. Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 23,4% uczniów, natomiast brak wiedzy w tym

zakresie zadeklarowało 28,1% respondentów. Jednocześnie należy wskazać, że znaczna część respondentów udzielała odpowiedzi: cukrzyca, zaburzenia jelit oraz alergie pokarmowe, co świadczy o braku wiedzy w omawianym zakresie, ponieważ nie należą one do zaburzeń odżywiania. 1,6% ankietowanych wskazało na odpowiedź „inne”, gdzie podawano m.in.: *głodzenie się oraz anemię*.

Tabela 9. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=192

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

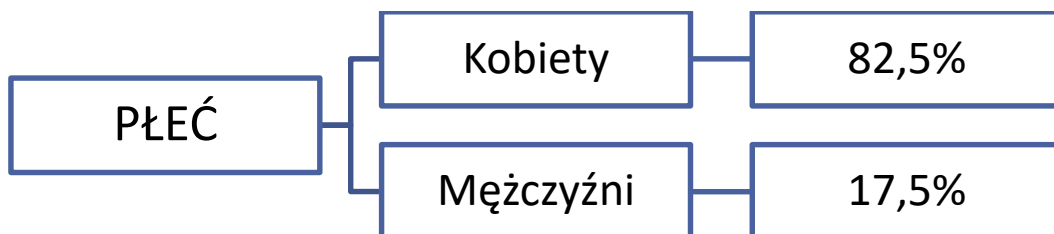
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna, a także skala zjawiska przemocy, korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze, zakupoholizmu, pracoholizmu oraz kwestii związanych z odżywianiem. Ponadto zbadano kwestie związane z innymi rodzajami problemami społecznymi, takimi jak bezrobocie, sytuacja seniorów i osób z niepełnosprawnościami, ubóstwo i wykluczenie społeczne oraz problemy natury psychicznej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Konstancin-Jeziorna wzięło udział 126 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę miały kobiety – stanowiły one 82,5% ogółu, natomiast mężczyźni – 17,5%.

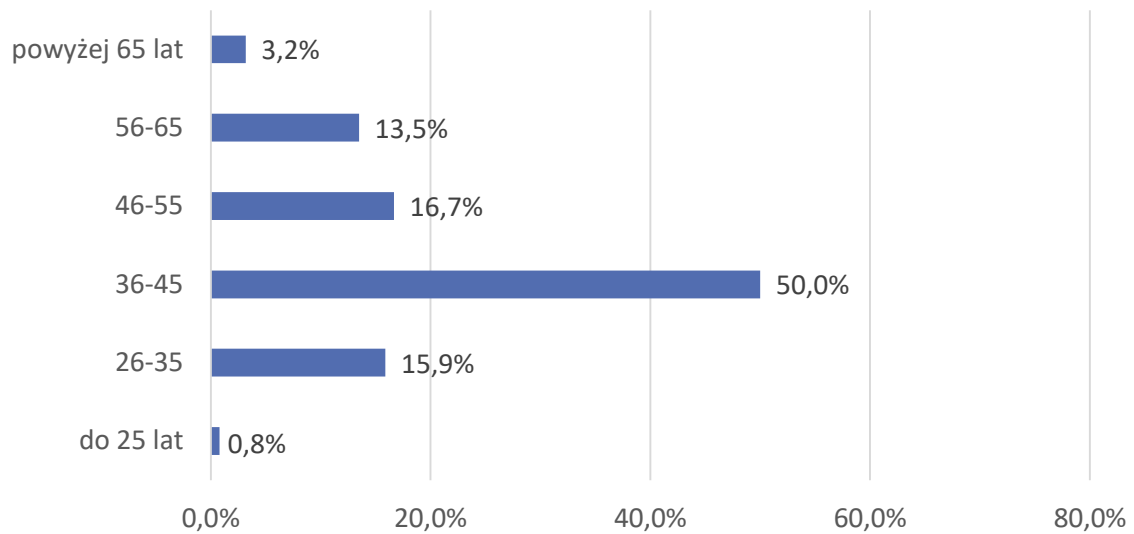
Rysunek 4. Płeć: N=126

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Połowę grupy stanowili ankietowani mający 36-45 lat (50,0%). Badani mający 46-55 lat stanowili 16,7%, w wieku 26-35 lat – 15,9%, z kolei w wieku 56-65 lat – 13,5%. Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy powyżej 65 lat (3,2%) oraz do 25 roku życia (0,8%).

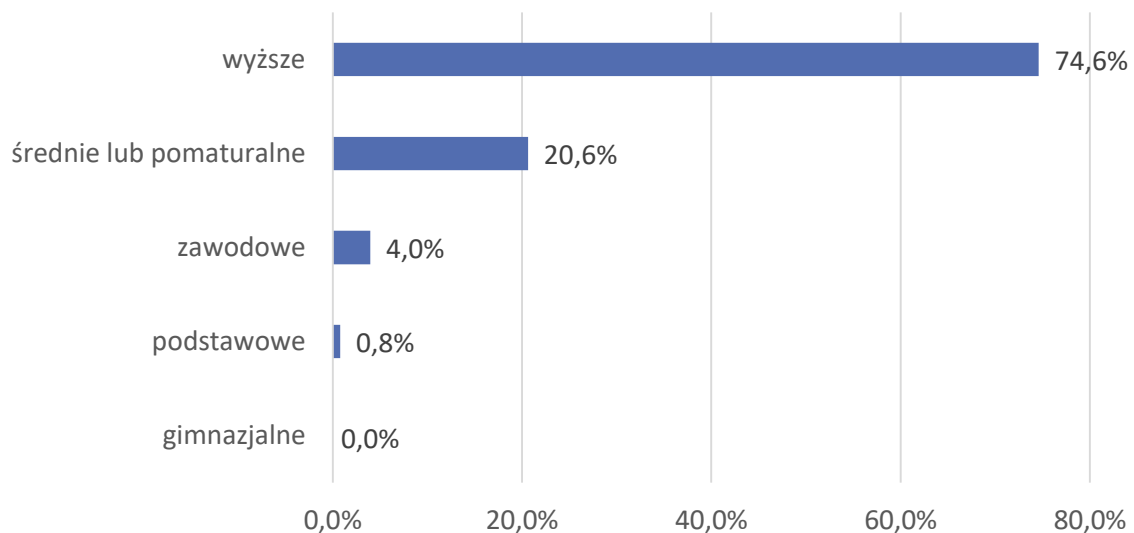

Wykres 15. Wiek: N=126

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (74,6%), 20,6% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, z kolei 4,0% badanych to osoby posiadające wykształcenie zawodowe. Najmniejszy odsetek respondentów zakończył edukację na poziomie podstawowym (0,8%).

Wykres 16. Wykształcenie: N=126

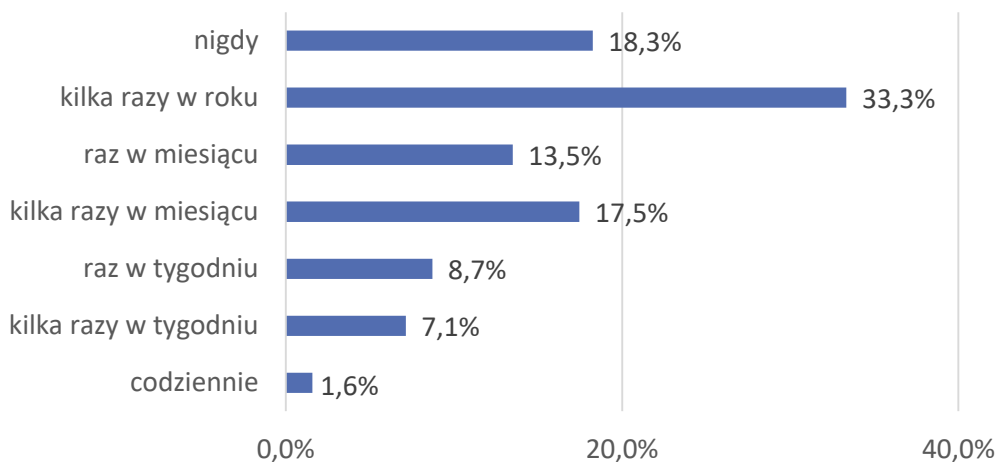

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Można zauważyć, iż 7,1% ankietowanych sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, 8,7% – raz w tygodniu, 17,5% – kilka razy w miesiącu, 13,5% – raz w miesiącu, natomiast 1,6% badanych spożywa alkohol codziennie. Abstynencję zadeklarowało 18,3% mieszkańców, z kolei co trzeci badany sięga po niego okazjonalnie, tj. kilka razy w roku (33,3%).

Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=126

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (82 osoby, tj. 79,6%). 9 respondentów wskazało, że doszło do tego 1 raz (8,7%), 11 badanych przyznało, że miało to miejsce 2-5 razy (10,7%), 1 ankietowany odpowiedział, że miał taką sytuację 6-10 razy (1,0%).

Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=103

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	8,7%	9
2-5 razy	10,7%	11
6-10 razy	1,0%	1
powyżej 10 razy	0,0%	0
ani razu	79,6%	82

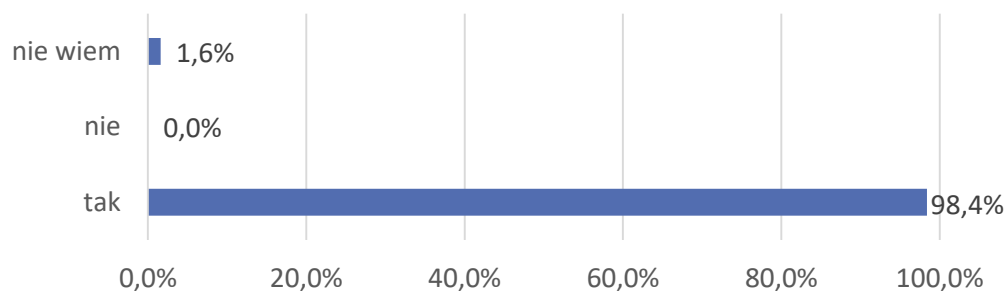
Następną analizowaną kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Na to pytanie również większość respondentów odpowiedziała, że nigdy nie kierowała pojazdem w takim stanie (97 osób, tj. 94,2%). Wśród ankietowanych 2 osoby wskazały, że zdarza im się to często (1,9%). 4 badanych nie posiada prawa jazdy (3,9%).

Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=103

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
nigdy mi się to nie zdarzyło	94,2%	97
raz mi się to zdarzyło	1,9%	2
zdarza mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarza mi się to często	0,0%	0
nie posiadam prawa jazdy	3,9%	4

W jednym z pytań ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród niektórych mieszkańców Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło 1,6% badanych, jednakże większość stwierdziła, że ma on negatywny wpływ na rozwój dziecka (98,4%).

Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=126

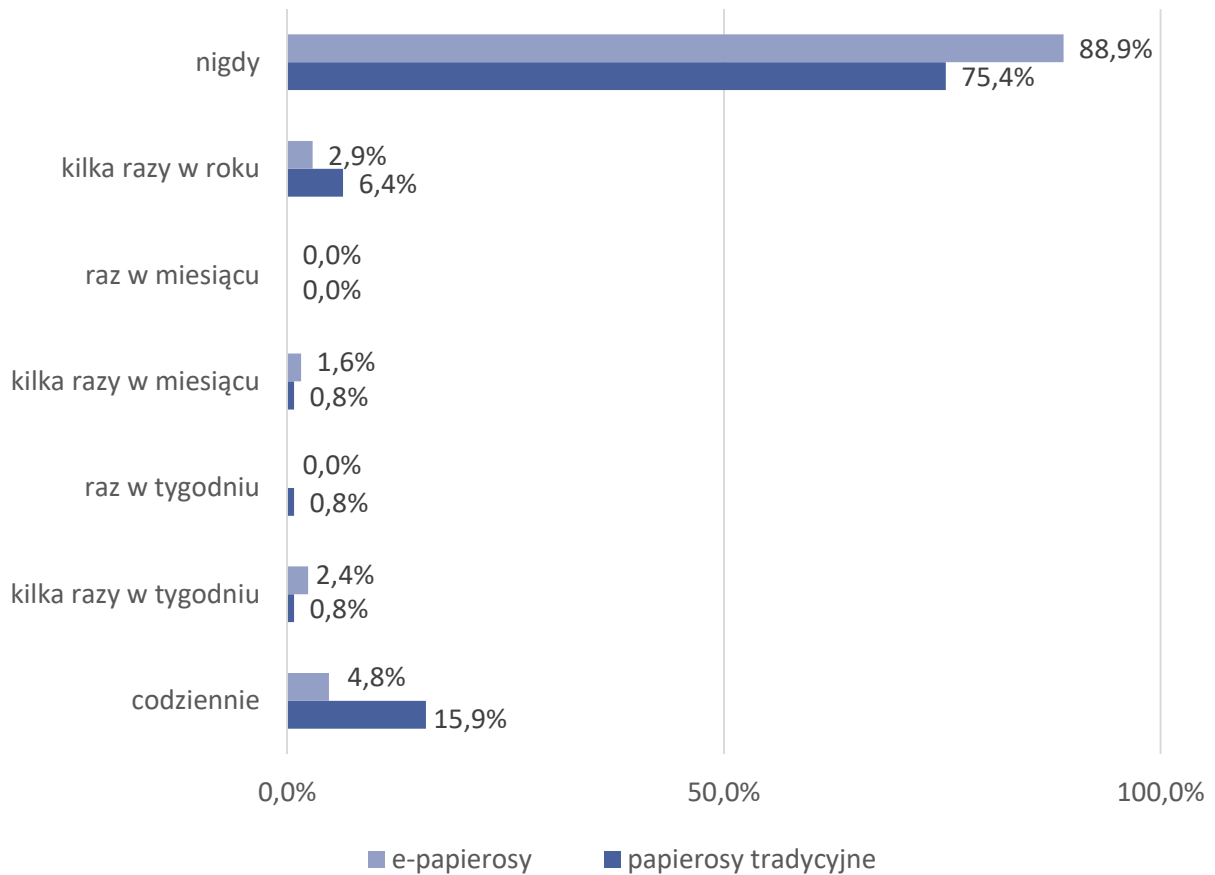
PROBLEM NIKOTYNOWY

Drugi z badanych obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia wyrobów nikotynowych przez dorosłych mieszkańców Gminy. Spośród wszystkich badanych osób papierosy tradycyjne pali 24,7%, przy czym po 0,8% ankietowanych sięga po nie raz w tygodniu, kilka razy w tygodniu oraz kilka razy w miesiącu, 6,4% – kilka razy w roku, natomiast 15,9% podaje, że pali papierosy tradycyjne codziennie. Po elektroniczne papierosy

sięga łącznie 11,7% respondentów, przy czym 2,4% z nich robi to kilka razy w tygodniu, 1,6% – kilka razy w miesiącu, a 2,9% osób wskazało na palenie e-papierosów kilka razy w roku. Do codziennego sięgania po tego rodzaju wyroby przyznało się 4,8% ankietowanych.

Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=126

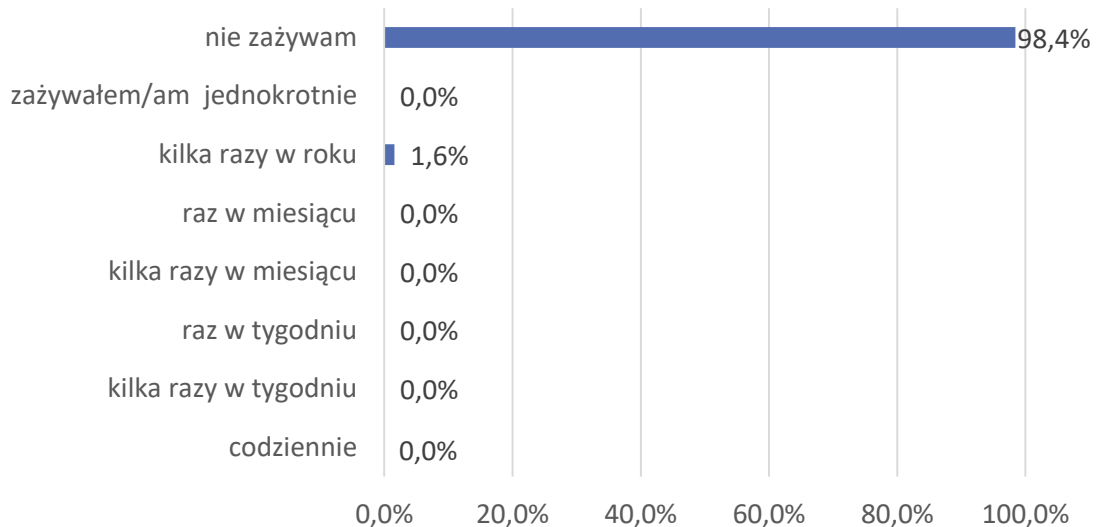

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania środków psychoaktywnych innych niż alkohol, przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 1,6% badanych (2 osoby), które zażywają je kilka razy do roku.

Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?
N=126

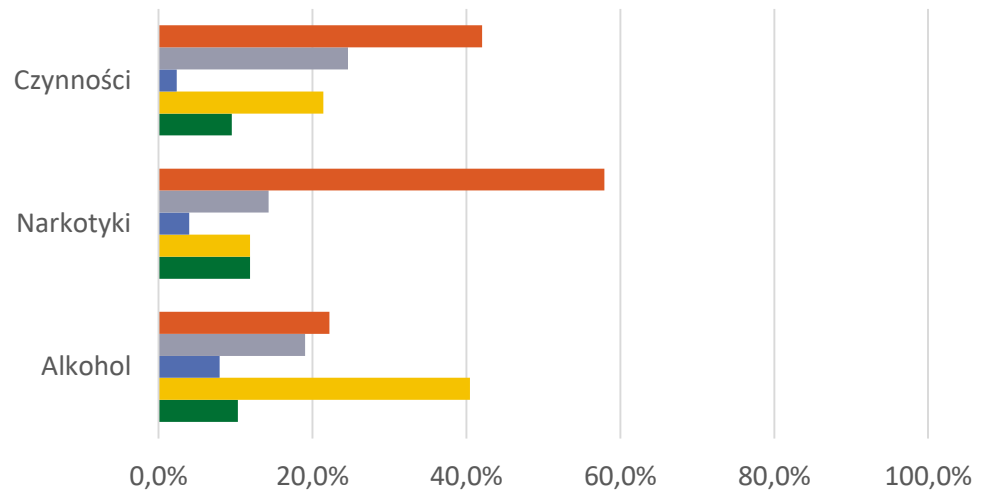

Badani mieszkańcy Gminy zostali w dalszej kolejności zapytani o skalę nadużywania alkoholu, narkotyków oraz nadmiernego podejmowania czynności, przez osoby w ich otoczeniu. Jak wynika z odpowiedzi respondentów:

- 58,7% badanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu, w tym 10,3% – jedną taką osobę, 40,5% – kilka takich osób, a 7,9% – wiele takich osób;
- 27,8% badanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające narkotyków, w tym po 11,9% – jedną i kilka takich osób, 16,0%, a 4,0% – wiele takich osób;
- 33,3% badanych zna w swoim otoczeniu osoby podejmujące się nadmiernie różnego rodzaju czynności, w tym 9,5% – jedną taką osobę, 21,4% – kilka takich osób, z kolei 2,4% wiele takich osób.

Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=126

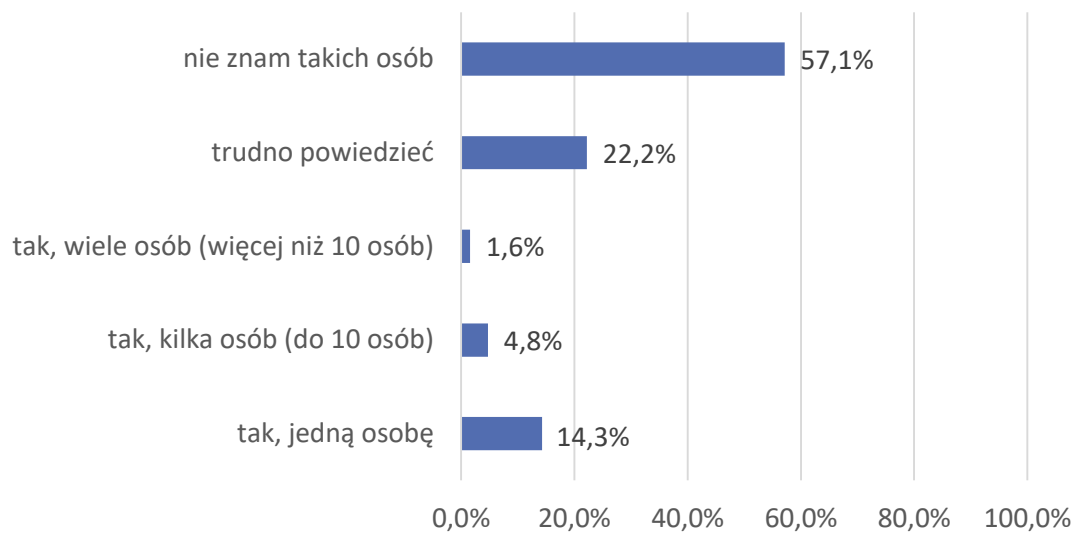
	Alkohol	Narkotyki	Czynności
nie znam takich osób	22,2%	57,9%	42,1%
trudno powiedzieć	19,0%	14,3%	24,6%
tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	7,9%	4,0%	2,4%
tak, kilka osób (do 10 osób)	40,5%	11,9%	21,4%
tak, jedną osobę	10,3%	11,9%	9,5%

PROBLEM PRZEMOCY

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. 14,3% ankietowanych odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, 4,8% – kilka takich osób, z kolei 1,6% – wiele. Co piąty respondent nie jest pewien czy zna taką osobę (22,2%), natomiast ponad połowa badanych nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy domowej (57,1%).

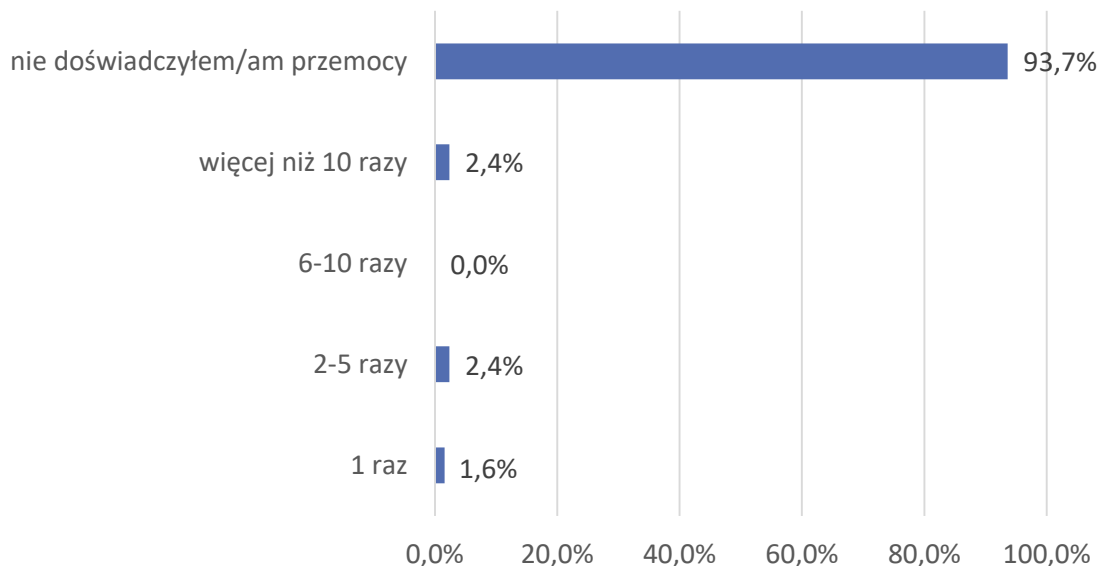

Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=126

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatniego roku. Z zebranych danych wynika, że w okresie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, przemocy doznało 6,4% mieszkańców, wśród których 1,6% doświadczyło jej 1 raz, natomiast po 2,4% – 2-5 razy oraz więcej niż 10 razy.

Wykres 23. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=126

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazało na nią 8 badanych, tj. 100,0% wszystkich osób, które zadeklarowały doznanie przemocy w ciągu ostatniego roku. Przemocy fizycznej doświadczyło 3 badanych (37,5%), natomiast po 1 osobie wskazało na przemoc seksualną i ekonomiczną (po 12,5%).

Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=8

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	100,0%	8
przemoc fizyczna	37,5%	3
przemoc seksualna	12,5%	1
przemoc ekonomiczna	12,5%	1
zaniedbanie	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Respondentów zapytano również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że najwięcej ankietowanych doznało przemocy ze strony męża/żony (4 osoby, tj. 50,0%), z kolei 2 badanych ze strony rodziców (25,0%). Po 1 osobie wskazało na inne, bliżej nieokreślone osoby oraz innych członków rodziny (po 12,5%).

Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=8

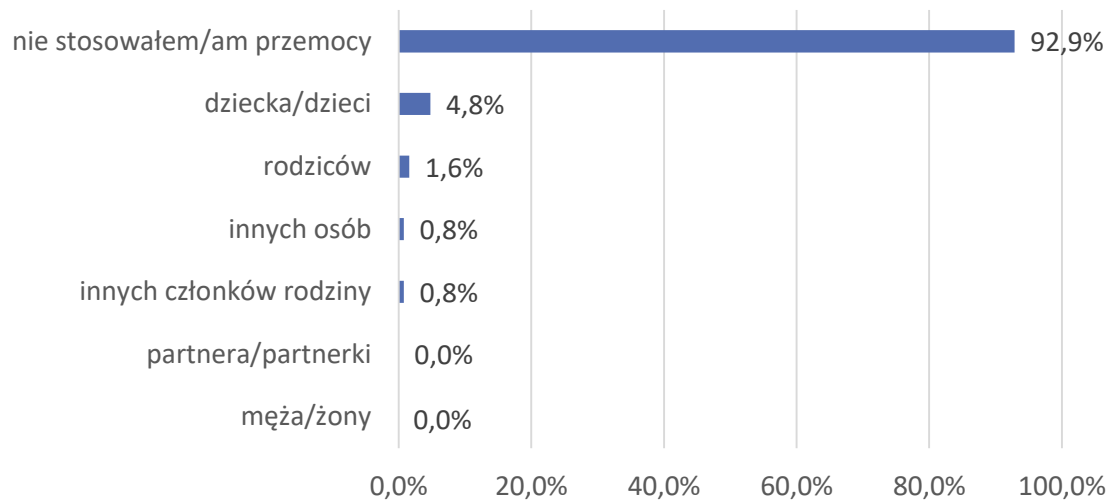
Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	50,0%	4
rodzice	25,0%	2
partner/partnerka	12,5%	1
inne osoby	12,5%	1
inni członkowie rodziny	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznało się 7,1% badanych mieszkańców z gminy Konstancin-Jeziorna, spośród których 4,8% respondentów stosowało ją wobec dziecka/dzieci, 1,6% względem rodziców, natomiast po 0,8% odpowiedzi padło na partnera/partnerkę oraz inne osoby, wśród których wymieniono *niepełnosprawnego brata*.

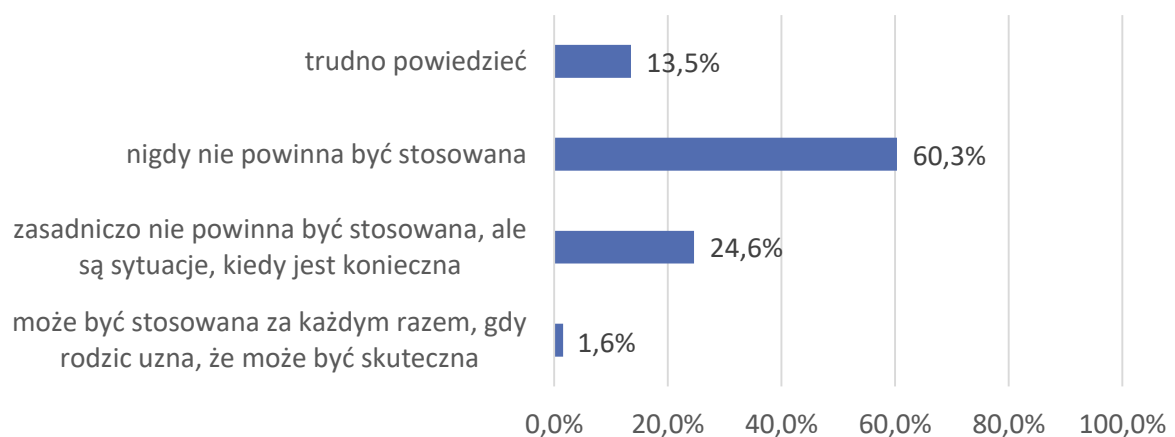
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=126

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ważnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w gminie Konstancin-Jeziorna była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż ponad połowa badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej (60,3%), jednakże aż 24,6% mieszkańców uważa, że istnieją sytuacje, kiedy kary fizyczne są konieczne. Ponadto 13,5% ankietowanych nie potrafi jednoznacznie określić swojego stosunku do badanej sprawy, wybierając odpowiedź „trudno powiedzieć”. 1,6% respondentów uważa, że kary fizyczne mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne.

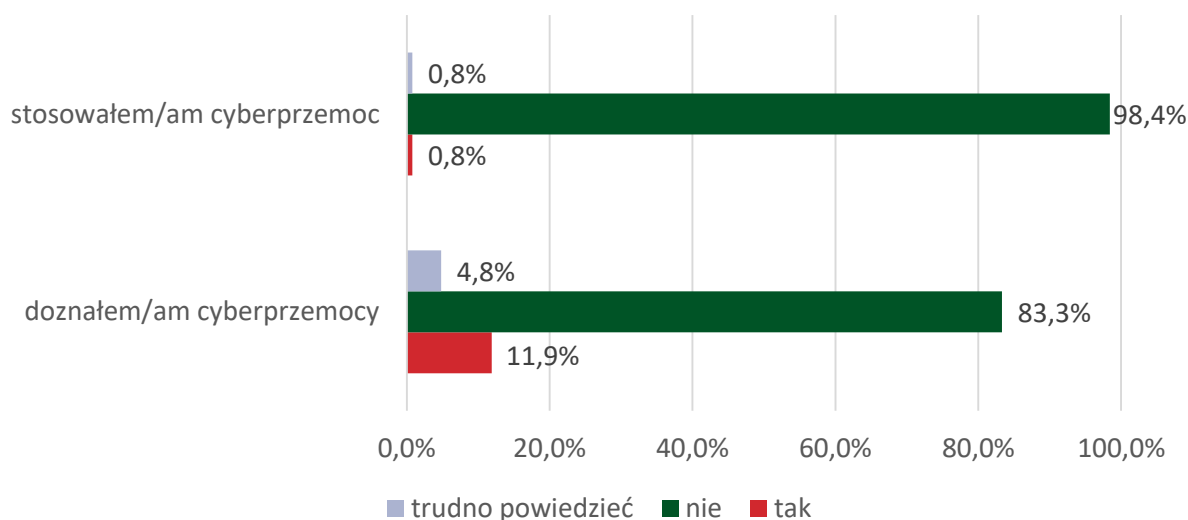
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=126

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 11,9% respondentów, natomiast 4,8% badanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania przemocy w Internecie przyznało się 0,8% ankietowanych i taki sam odsetek badanych w tym kontekście zaznaczył odpowiedź „trudno powiedzieć”. Wynik ten wskazuje na stosunkową niską skalę problemu cyberprzemocy wśród mieszkańców Gminy.

Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=126

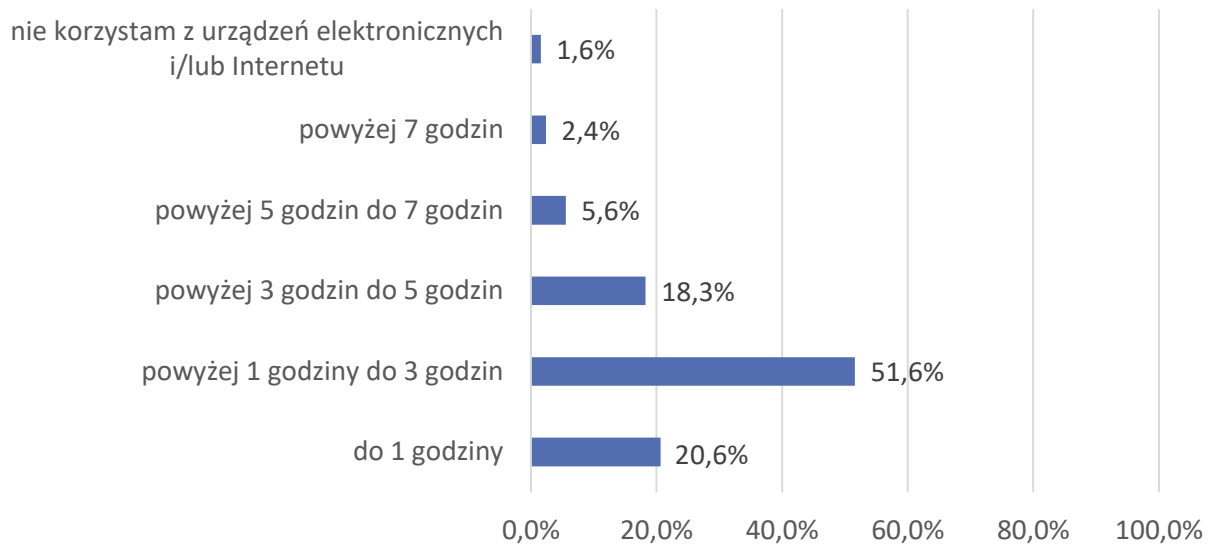

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W następnym bloku pytań ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na tę czynność w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, 20,6% badanych korzysta z nich do 1 godziny dziennie, a połowa ankietowanych wskazała na przedział od 1 do 3 godzin (51,6%). Korzystanie z urzędów pomiędzy 3 a 5 godzinami dziennie zadeklarowało 18,3% respondentów. Poświęcanie od 5 do 7 godzin dziennie na korzystanie z urzędów i Internetu dotyczyło odsetka 5,6% ankietowanych, z kolei powyżej 7 godzin robi to 2,4% badanych. 1,6% badanych nie korzysta z takich urzędów.

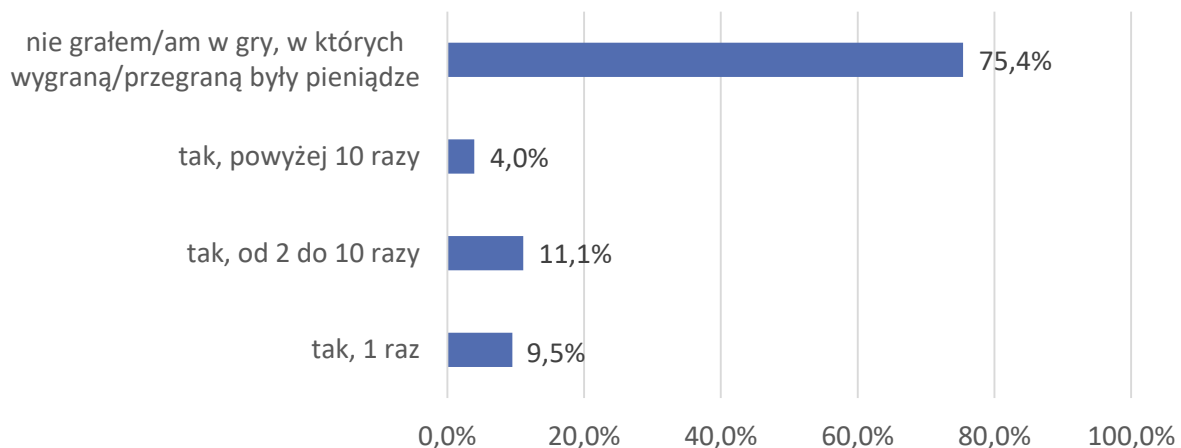
Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=126

HAZARD

W celu określenia skali podejmowania zachowań hazardowych przez dorosłych mieszkańców Gminy, respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy grali w gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 24,6% dorosłych mieszkańców, wśród których 9,5% wskazało, że grało w nie 1 raz, 11,1% badanych przyznało, że podejmował się tego 2-10 razy, a 4,0% – częściej niż 10 razy.

Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=98

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W kolejnym pytaniu badani mieli ustosunkować się do kilku stwierdzeń. Z poniższej tabeli wynika, że:

- 84,1% badanych kupuje nowe rzeczy (np. ubrania, kosmetyki itp.) od czasu do czasu, kiedy są mi potrzebne lub aby poprawić sobie nastrój i kontroluje środki finansowe, jakie mogę przeznaczyć na ten cel),
- 40,5% respondentów ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładało,
- 19,8% badanych zawsze „zajada” stres i intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia.,
- 4,0% nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy (np. ubrań, kosmetyków itp.), chociaż nie są one im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe.

Tabela 14. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń zaznaczając X w odpowiednim miejscu.
N=126

wyszczególnienie	TAK	NIE
Kupuję nowe rzeczy (np. ubrania, kosmetyki itp.) od czasu do czasu, kiedy są mi potrzebne lub aby poprawić sobie nastrój i kontroluję środki finansowe, jakie mogę przeznaczyć na ten cel.	84,1%	15,9%
Mam wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładałem/am.	40,5%	59,5%
Zawsze „zajadam” stres i intensywne emocje, nie mogę się powstrzymać od jedzenia.	19,8%	80,2%
Nie mogę się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy (np. ubrań, kosmetyków itp.), chociaż nie są one mi potrzebne i przekraczają moje możliwości finansowe.	4,0%	96,0%

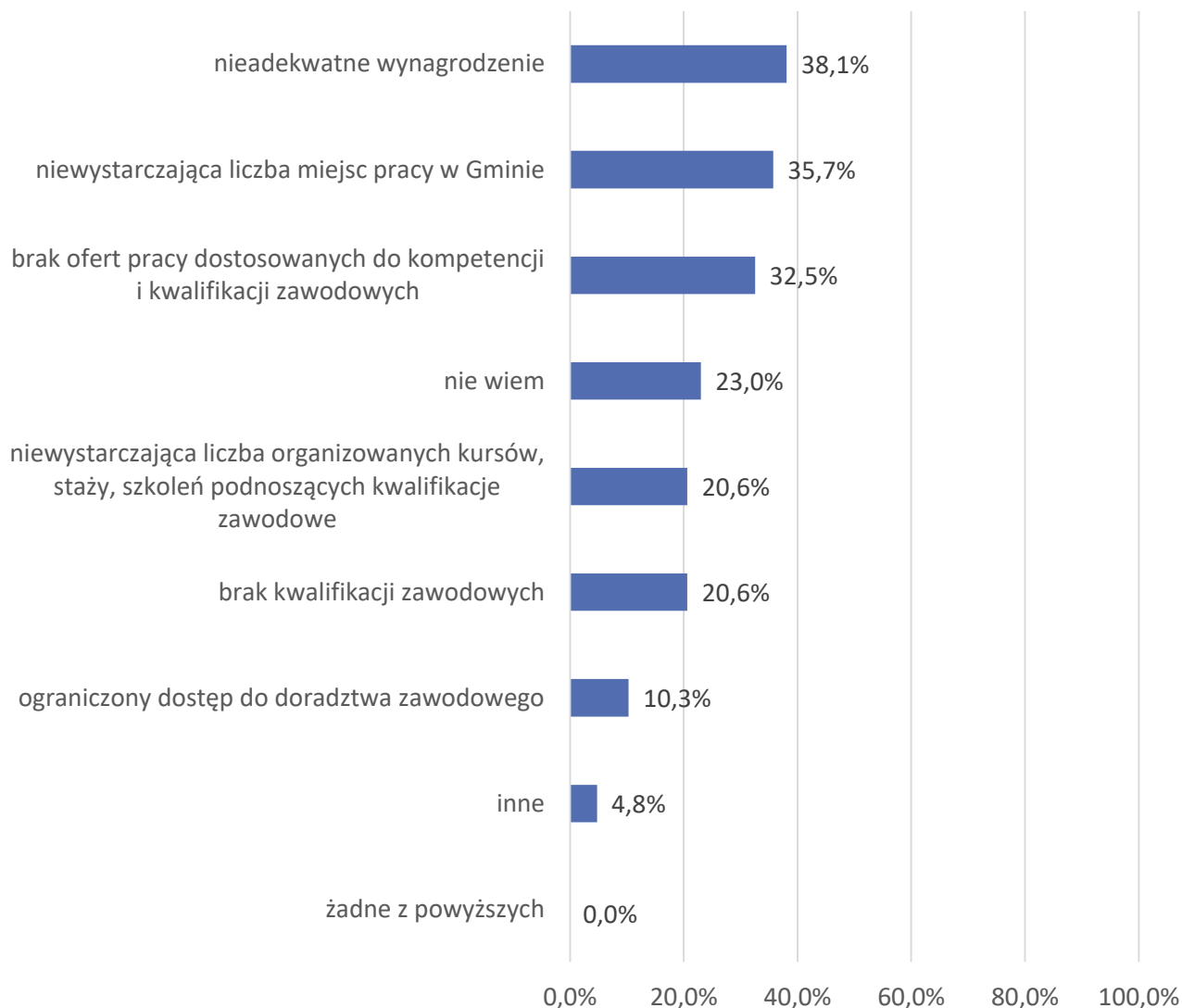

RYNEK PRACY

W poniższym bloku tematycznym zostanie poruszona kwestia zatrudnienia wśród mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna. Badani mieli określić z jakimi trudnościami mogą się borykać osoby bezrobotne i poszukujące zatrudnienia na terenie Gminy. Najwięcej mieszkańców uważa, że problem w tym zakresie stanowi nieadekwatne wynagrodzenie (38,1%) oraz niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie (35,7%). W dalszej kolejności wśród odpowiedzi badanych znalazł się brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych (32,5%). Co piąty respondent wskazał na niewystarczającą liczbę organizowanych kursów, staży, szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz brak kwalifikacji zawodowych (po 20,6%), z kolei 10,3% odpowiedzi dotyczyło ograniczonego dostępu do doradztwa zawodowego. 23,0% badanych zadeklarowało brak wiedzy w tym zakresie. W odpowiedziach „inne” mieszkańcy wymieniali najczęściej: *kumoterstwo i brak etatów dla młodych, rozdawnictwo pieniędzy przez państwo, brak chęci do podjęcia pracy, uzależnienie od alkoholu, brak zakładów przemysłowych oraz uzależnienie od pomocy OPS (4,8%)*.

Wykres 29. Jakie trudności Pana/i zdaniem najczęściej napotykaają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=126

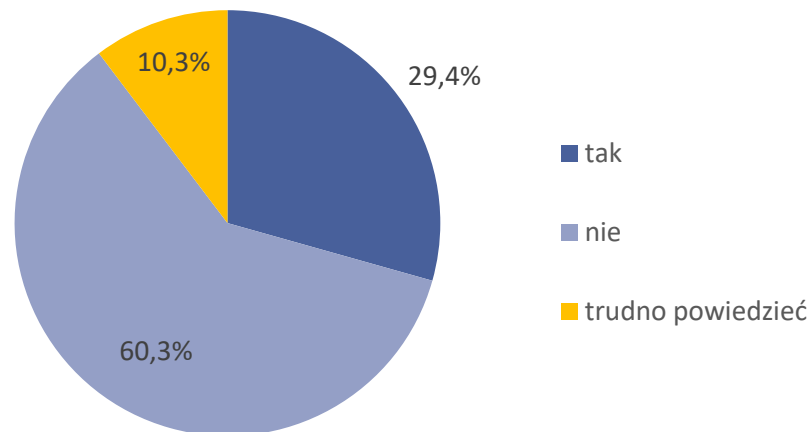
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

UBÓSTWO I WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

Następne pytanie dotyczyło tego, czy respondenci doświadczyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed przestąpieniem do badania, problemów w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, ze względu na niewystarczające zasoby finansowe. Odpowiedzi kształtowały się na zróżnicowanym poziomie – ponad połowa ankietowanych odpowiedziała przecząco na to pytanie (60,3%), 29,4% badanych przyznało, że doznało w okresie ostatniego roku tego rodzaju trudności, z kolei 10,3% respondentów miało trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

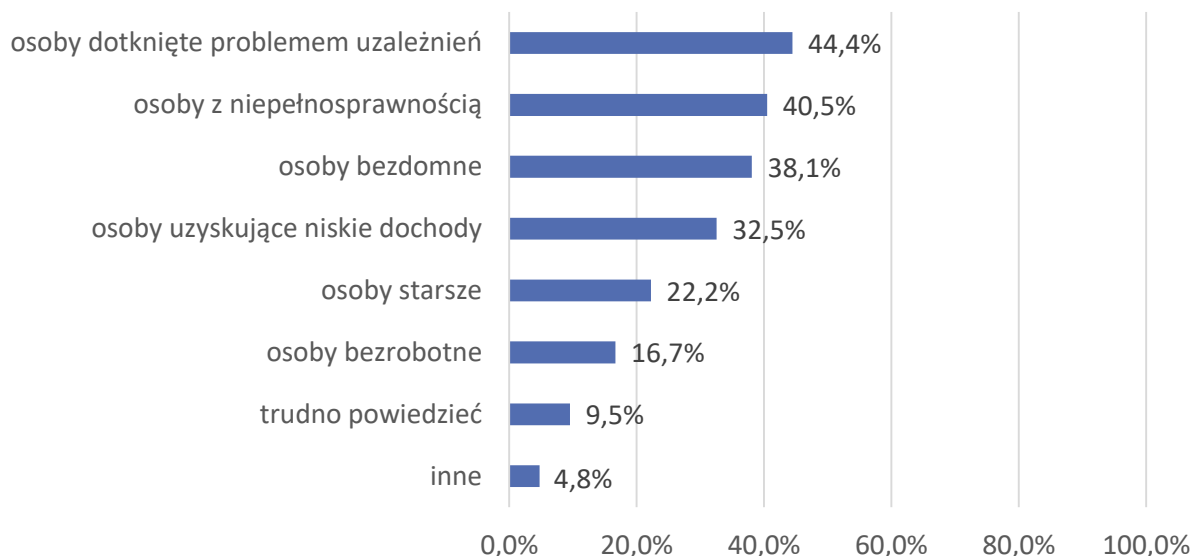
Wykres 30. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=126

W kolejnym pytaniu, mieszkańcy mieli wskazać, jakie ich zdaniem grupy społeczne są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Na pierwszym miejscu znalazły się osoby dotknięte problemem uzależnień (44,4%), na drugim – osoby z niepełnosprawnościami (40,5%), z kolei na trzecim – osoby bezdomne (38,1%). Stosunkowo wysoki odsetek odpowiedzi dotyczył także osób uzyskujących niskie dochody (32,5%). Co piąty ankietowany wskazał na osoby starsze (22,2%), natomiast najmniejsza część badanych wskazała na osoby bezrobotne (16,7%). Trudności w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi wykazało 9,5% respondentów, z kolei 4,8% ankietowanych wymieniło inne osoby/grupy, m.in.: *osoby pochodzące z rodzin o niskich kompetencjach społecznych, matki z dziećmi, osoby w kryzysie psychicznym oraz z problemami rodzinnymi, seniorzy w sołectwach daleko od centrum, osoby chcące się rozwijać oraz osoby młode i w wieku produkcyjnym.*

Wykres 31. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=126

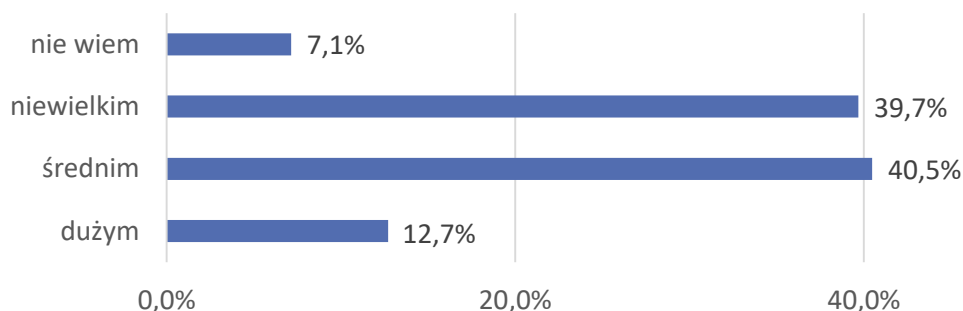

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę stopnia dostosowania infrastruktury technicznej gminy Konstancin-Jeziorna do potrzeb osób o ograniczonej mobilności. Niemal połowa badanych uważa, że jest ona dostosowana w średnim stopniu (40,5%), a 39,7% mieszkańców jest zdania, że jest przystosowana w stopniu niewielkim. 12,7% ankietowanych twierdzi, że dużo miejsc w Gminie jest przystosowanych do osób z niepełnosprawnościami, z kolei 7,1% nie posiada wiedzy w tym zakresie.

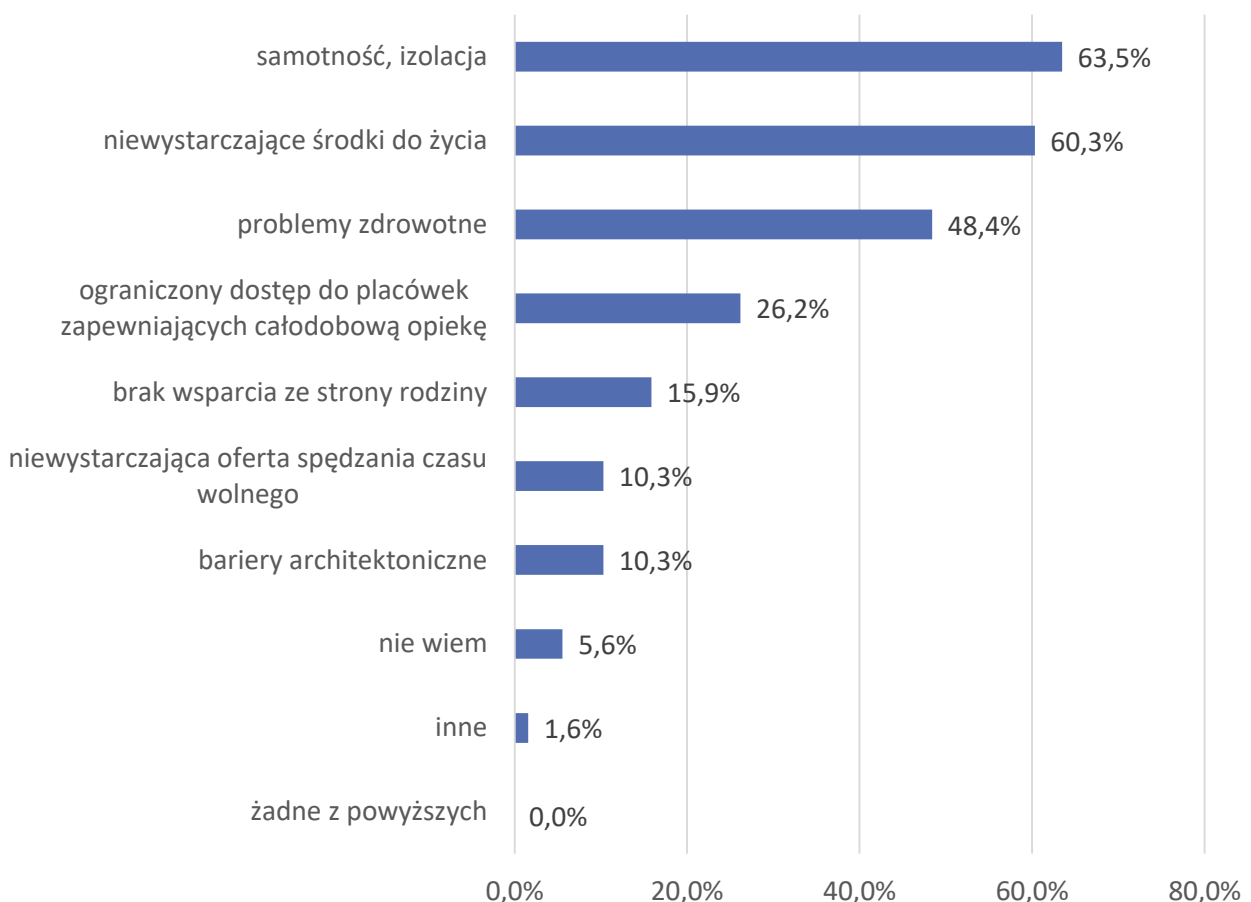
Wykres 32. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=126

Zdaniem większości badanych mieszkańców, najważniejszym problemem osób starszych na terenie Gminy jest samotność/izolacja (63,5%) oraz niewystarczające środki do życia (60,3%). Blisko co drugi badany wskazał na problemy zdrowotne (48,4%), z kolei średnio co czwarta odpowiedź dotyczyła ograniczonego dostępu do placówek zapewniających całodobową opiekę (26,2%). W dalszej kolejności respondenci zaznaczali odpowiedzi: brak wsparcia ze strony rodziny (15,9%), niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego bariery architektoniczne (po 10,3%). Brak wiedzy w tym zakresie zadeklarował odsetek 5,6% ankietowanych, natomiast część osób udzieliła własnych odpowiedzi, takich jak: *brak ławek na głównych ulicach, aby osoby starsze mogły odpocząć wracając pieszo np. od lekarza czy z zakupów oraz opieka zdrowotna, płatni lekarze specjaliści* (1,6%).

Wykres 33. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=126

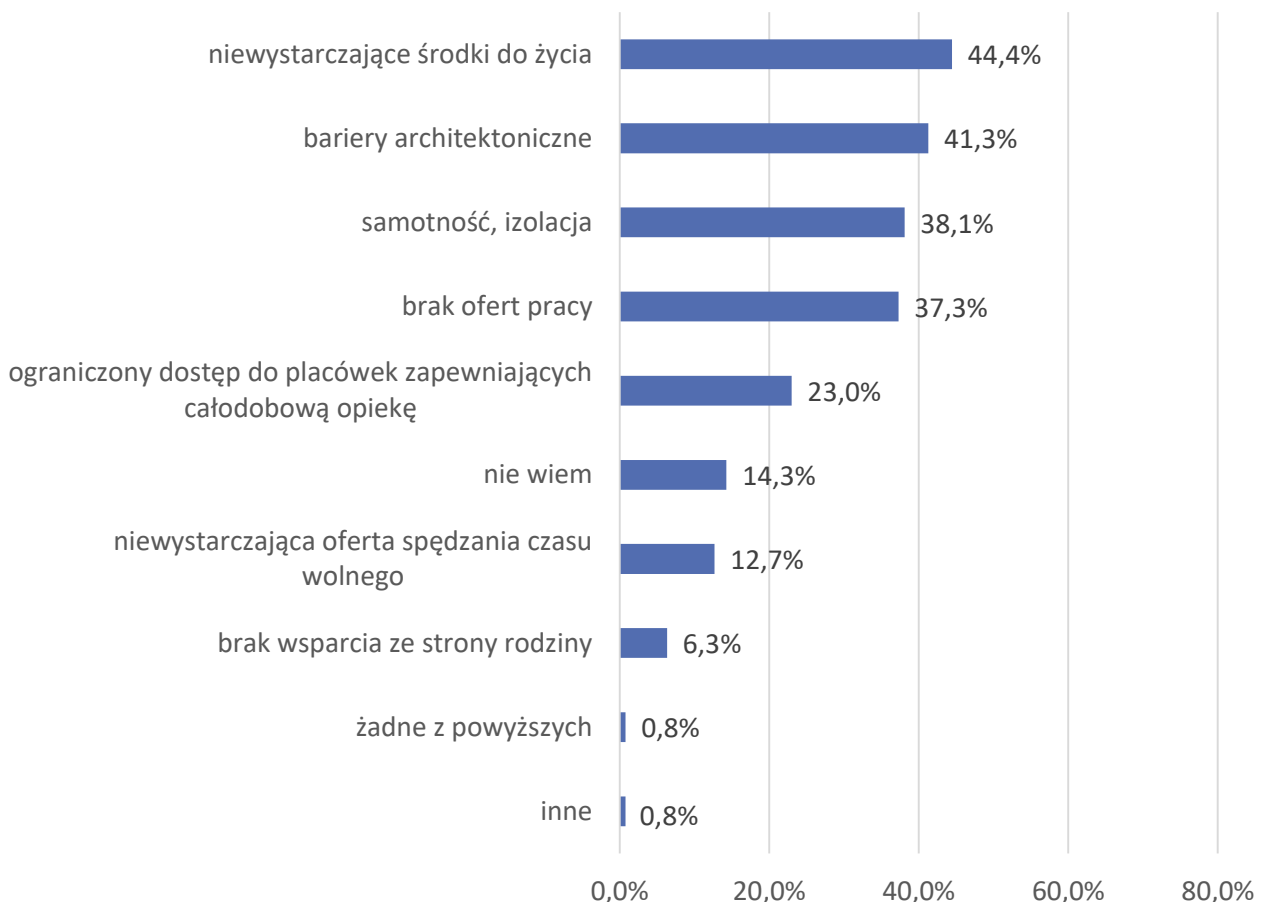

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Analogiczne pytanie zostało zadane badanym, w odniesieniu do ich opinii na temat największych problemów osób z niepełnosprawnościami, zamieszkujących teren Gminy. Zdaniem większości badanych mieszkańców, najważniejszym problemem tej grupy na terenie Gminy są niewystarczające środki do życia (44,4%) oraz bariery architektoniczne (41,3%). Średnio co trzeci badany wskazał na samotność/izolację (38,1%) oraz brak ofert pracy (37,3%), z kolei blisko co czwarta odpowiedź dotyczyła ograniczonego dostępu do placówek zapewniających całodobową opiekę (23,0%). W dalszej kolejności respondenci zaznaczali odpowiedzi: niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego (12,7%) i brak wsparcia ze strony rodziny (6,3%). Brak wiedzy w tym zakresie zadeklarował odsetek 14,3% ankietowanych, natomiast 0,8% stwierdził, że żadna z odpowiedzi wskazanych w kafeterii nie jest odpowiednia. Część osób udzieliła własnych odpowiedzi, takich jak: *brak chodnika* (0,8%).

Wykres 34. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie?
N=126

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

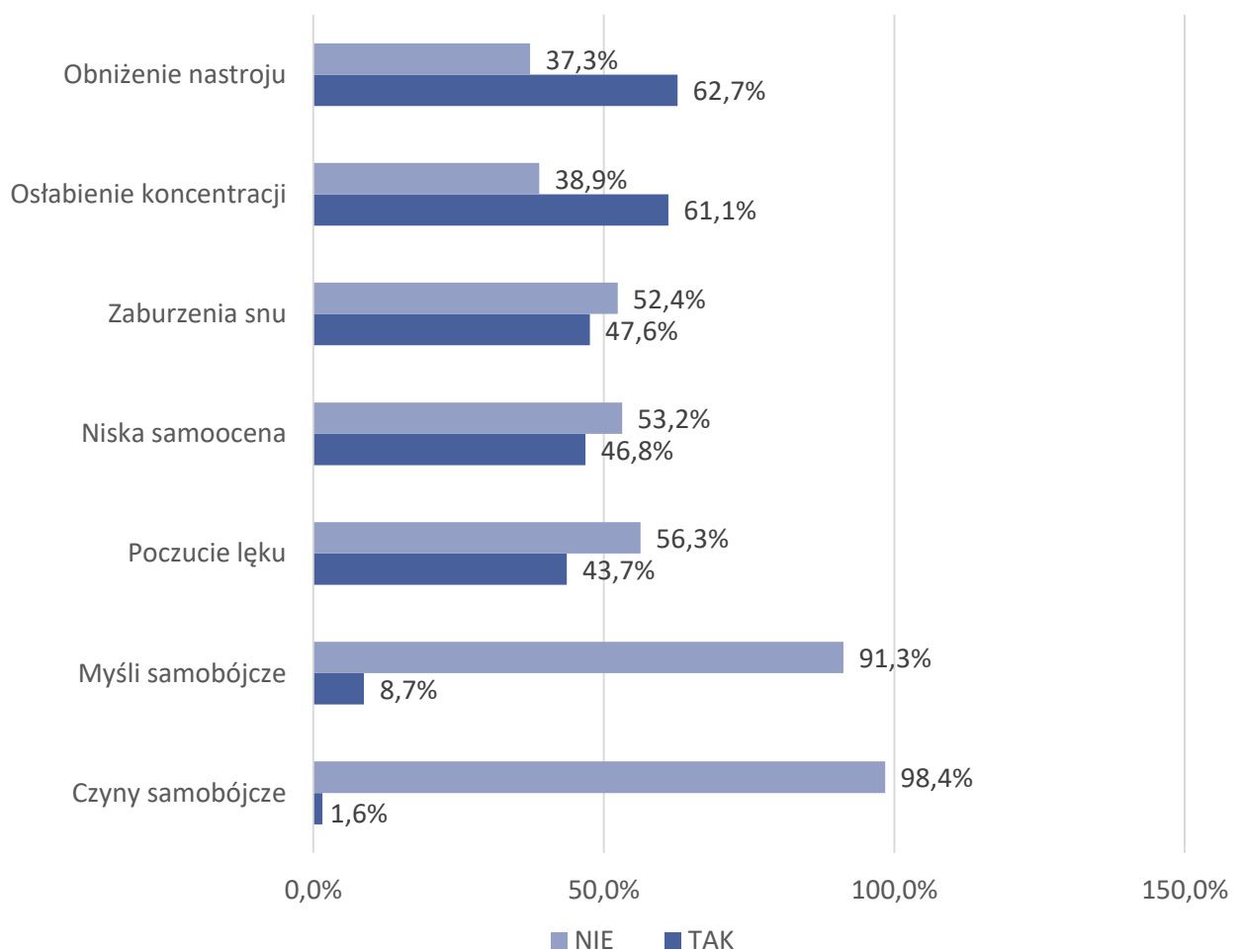

ZDROWIE PSYCHICZNE

W pytaniu z bloku tematycznego dotyczącego zdrowia psychicznego, badani mieli określić, czy w okresie ostatniego roku przed przestąpieniem do badania utrzymywały się u nich wymienione niżej stany, przynajmniej przez 2 tygodnie. Z poniżej tabeli wynika, że:

- 62,7% doświadczyło obniżenia nastroju;
- 61,1% miało osłabioną koncentrację;
- 47,6% doznało zaburzeń snu;
- 46,8% miało niską samoocenę;
- 43,7% odczuwało lęk;
- 8,7% doświadczało myśli samobójczych;
- 1,6% podejmowało się czynów samobójczych.

Wykres 35. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=126

PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

Wraz z rozwojem technologicznym, w świecie on-line pojawiać zaczęły się różnego rodzaju gry na pieniądze. Znacznie zwiększyło to dostępność do gier hazardowych dla młodych ludzi. Hazard on-line, w przeciwieństwie do stacjonarnych kasyn zakazanych dla nieletnich, jest dla młodych ludzi dostępny i w dużej mierze anonimowy. Niestety rozprzestrzenianie się stron internetowych oferujących różnego rodzaju gry hazardowe, stwarza dla dzieci i młodzieży realne zagrożenie. Granie w gry na pieniądze może doprowadzić do uzależnienia i związanych z tym negatywnych konsekwencji, między innymi problemów w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym, jak poczucie wewnętrznego przymusu i myśli intruzywne, które nie pozwalają na skupienie uwagi na pracy, a także depresji, myśli i prób samobójczych, słabych wyników w nauce, problemów w relacjach rodzinnych i rówieśniczych.

Mając na uwadze potrzebę ograniczenia i przeciwdziałania zwiększeniu się skali rozpowszechnienia grania w gry na pieniądze niezbędne jest organizowanie badań pozwalających ocenić skalę zjawiska oraz dostosowywanie odpowiednich działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu problemów w tym zakresie.

Korzystanie z urządzeń elektronicznych wśród dorosłych, jak i młodych ludzi jest problemem powszechnym i zauważalnym na terenie gmin w całej Polsce. Wykorzystywanie Internetu i urządzeń elektronicznych stało się elementem wychowawczym dzieci, z kolei wśród młodzieży obserwowana jest znaczna skala tego problemu, gdyż pozostają oni on-line

przez znaczącą część każdego dnia. W związku z korzystaniem z nowych technologii zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe narażone są na doświadczenie przemocy internetowej, ryzyko uzależnienia od smartfonów, a także inne, negatywne konsekwencje. Korzystanie z urządzeń elektronicznych daje dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju, ale niesie za sobą także liczne zagrożenia – pornografię, treści pełne przemocy, *fake newsy*, ryzyko nawiązania niebezpiecznych relacji, czy też cyberprzemoc. Korzystanie z urządzeń elektronicznych, w tym z Internetu, pozostanie jedną z najczęściej podejmowanych czynności przez młodych ludzi i może determinować problemy w obszarze zdrowia fizycznego oraz psychicznego. Biorąc to pod uwagę, niezbędne jest podejmowanie działalności edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego poruszania się po świecie on-line oraz uświadamianie ich na temat konsekwencji poświęcania na to dużych ilości czasu.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KONSTANCIN-JEZIORNA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie, powołana przez Burmistrza do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151). Według stanu na koniec 2022 roku Komisja liczyła 5 członków.

Dane dotyczące działań GKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022 przedstawia kolejna tabela. W 2022 roku członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy z 11 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 13 członkami rodzin osób uzależnionych, a wobec 7 osób wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Analogiczna sytuacja dostrzegalna jest w przypadku 2021 roku, natomiast w 2020 roku GKRPA przeprowadziła rozmowy z 16 osobami uzależnionymi, 10 członkami rodzin, a w przypadku 6 osób wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela 15. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	16	11	11
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	10	13	13
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	6	7	7

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

Na terenie gminy Konstancin-Jeziorna funkcjonuje **Gminny Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień (PIK)**, działający ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych (tzw. korkowe). Jego podstawową funkcją jest udzielanie konsultacji i poradnictwa dla osób zmagających się z problemem uzależnień, informowanie o szkodliwości substancji psychoaktywnych, możliwych sposobach leczenia oraz motywowanie do jego podjęcia. Ponadto Gminny Punkt Konsultacyjny działa w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, m.in. poprzez prowadzenie osobistych programów terapii oraz psychoterapii indywidualnej lub grupowej.

W 2022 roku z poradnictwa Gminnego Punktu Konsultacyjnego skorzystało 41 osób z problemem alkoholowym (spadek o 69,9% względem 2020 roku), a także 54 dorosłych członków rodzin osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionych i DDA), co w porównaniu do 2020 roku stanowi wzrost o 35,0%. Na przestrzeni analizowanych lat dostrzegalny jest również stopniowy wzrost zarówno liczby osób, doznających przemocy, jak i jej stosujących, którzy korzystali z poradnictwa Punktu. Ponadto, w 2022 roku porad udzielono 31 osobom z problemem narkotykowym oraz 29 dorosłym członkom rodzin osoby z problemem narkotykowym.

Tabela 16. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w latach 2020-2022

udzielone porady w PIK w poszczególnych kategoriach klientów:	2020	2021	2022
z problemem alkoholowym	136	18	41
dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	40	21	54
doznającym przemocy	5	6	17
stosującym przemoc	0	1	3

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

Na terenie Gminy w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi i prowadzenia działań profilaktycznych działalność prowadzi organizacja pozarządowa **Konstancińskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Constans 2010”**. Głównym celem stowarzyszenia jest propagowanie, edukacja oraz tworzenie w społeczeństwie wzorców wolnego od uzależnień, zdrowego i bezpiecznego stylu życia w aspekcie zdrowia fizycznego i psychicznego.

W 2022 roku Gmina nie realizowała programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez KCPU, ORE, IPIŃ z obszaru profilaktyki, ani innych programów wykraczających poza katalog rekomendacji. 250 uczniów gminnych szkół podstawowych wzięło udział w spektaklach teatralnych pt. „Naprawczak” i „Działka”, podejmujących problematykę uzależnień. Ponadto w szkołach podstawowych, zgodnie z wnioskami dyrektorów, rad rodziców realizowane były warsztaty profilaktyczne w obszarach cyberprzemocy, tolerancji, motywacji, uzależnień behawioralnych, uzależnień od substancji psychoaktywnych. Realizatorami warsztatów były m.in.: firma „Nowe horyzonty” z Wrocławia, Polskie Centrum Profilaktyki z Krakowa, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień z Bogucina. Uczniowie klas VIII Szkoły Podstawowej nr 3 byli uczestnikami programu „Debata” rekomendowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii PARPA, ORE oraz IPIŃ.

Realizatorzy programów profilaktycznych, które zostały przeprowadzone w placówkach oświatowych na terenie gminy Konstancin-Jeziorna zidentyfikowali wśród dzieci i młodzieży następujące potrzeby w zakresie profilaktyki:

- warsztaty z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego,
- warsztaty dla uczniów z zakresu przeciwdziałania agresji,
- cykliczne zajęcia/warsztaty nt. uzależnień od telefonu, gier komputerowych, środków psychoaktywnych, nikotyny i alkoholu.

Pedagog szkolny Szkoły Podstawowej nr 3 brał udział w szkoleniu na realizatora rekomendowanego programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”.

Gmina finansowała zapotrzebowanie poszczególnych jednostek oświatowych na podstawie uzyskania pozytywnej opinii członków GKRPA.

W gminie Konstancin-Jeziorna lokalny system profilaktyki uzupełniają również dwie świetlice środowiskowe, które wspierając rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapewniają dzieciom i młodzieży opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, posiłek, a także organizację czasu wolnego.

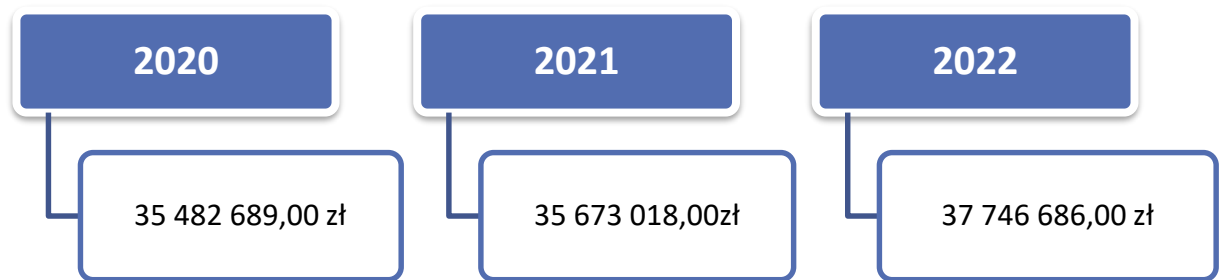
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE KONSTANCIN-JEZIORNA

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Według szacunków Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie.

W 2022 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Konstancin-Jeziorna wyniosła łącznie 37 746 686,00 zł, w tym 12 043 280,00 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 9 766 024,00 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 15 937 382,00 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych KCPU-G1. Można zauważyć, że wartość sprzedanego alkoholu w stosunku do 2020 roku wzrosła o 6,4%.

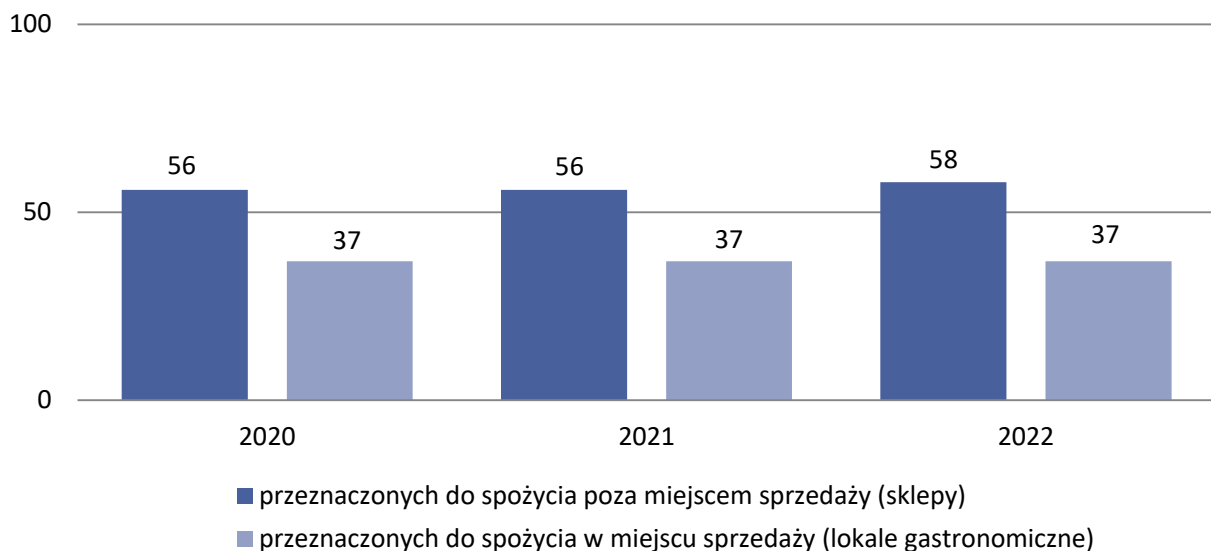
Rysunek 5. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Konstancin-Jeziorna w latach 2020-2022

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku na terenie gminy Konstancin-Jeziorna działalność prowadziło łącznie 95 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 58 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 37 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Na przestrzeni analizowanych lat liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

Wykres 36. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Konstancin-Jeziorna na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

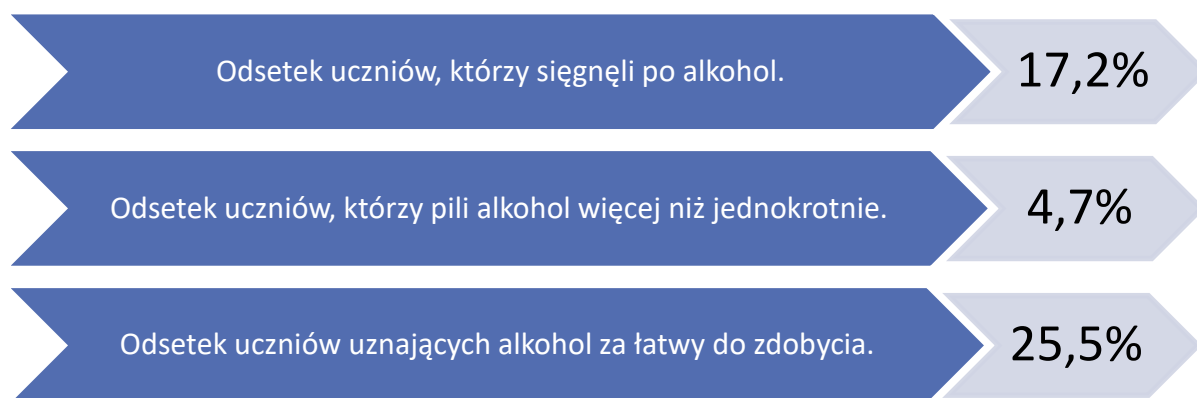

SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH

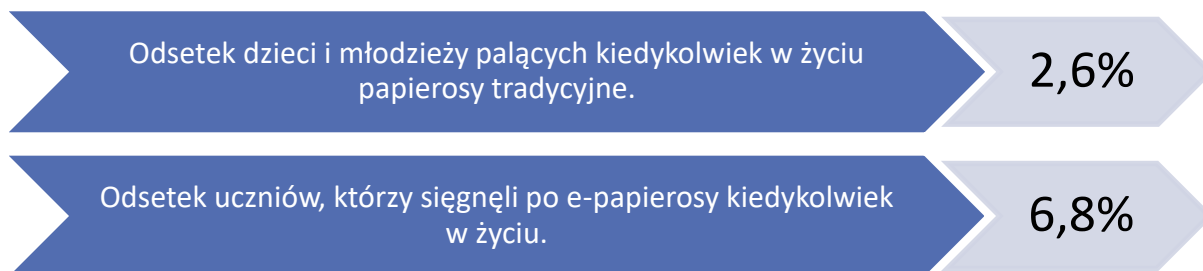
Niniejszy rozdział przedstawia syntezę wyników badań społecznych przeprowadzonych w 2023 roku na terenie gminy Konstancin-Jeziorna, mających na celu identyfikację występujących wśród mieszkańców problemów społecznych. Badanie obejmowało przede wszystkim kwestie stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy⁸.

UCZNIOWIE

Problem alkoholowy

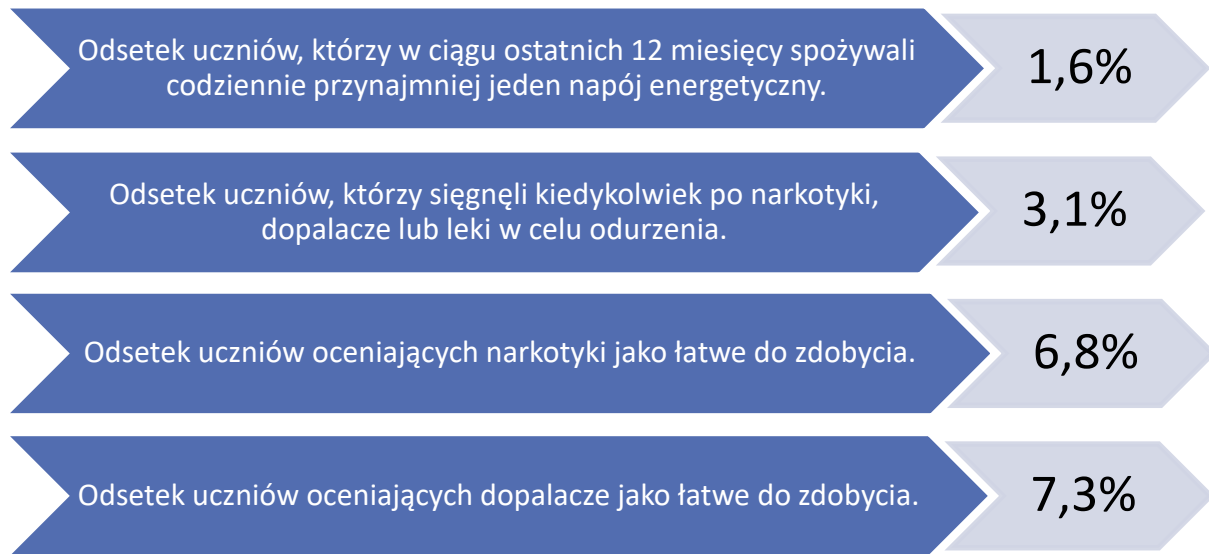
Problem nikotynowy

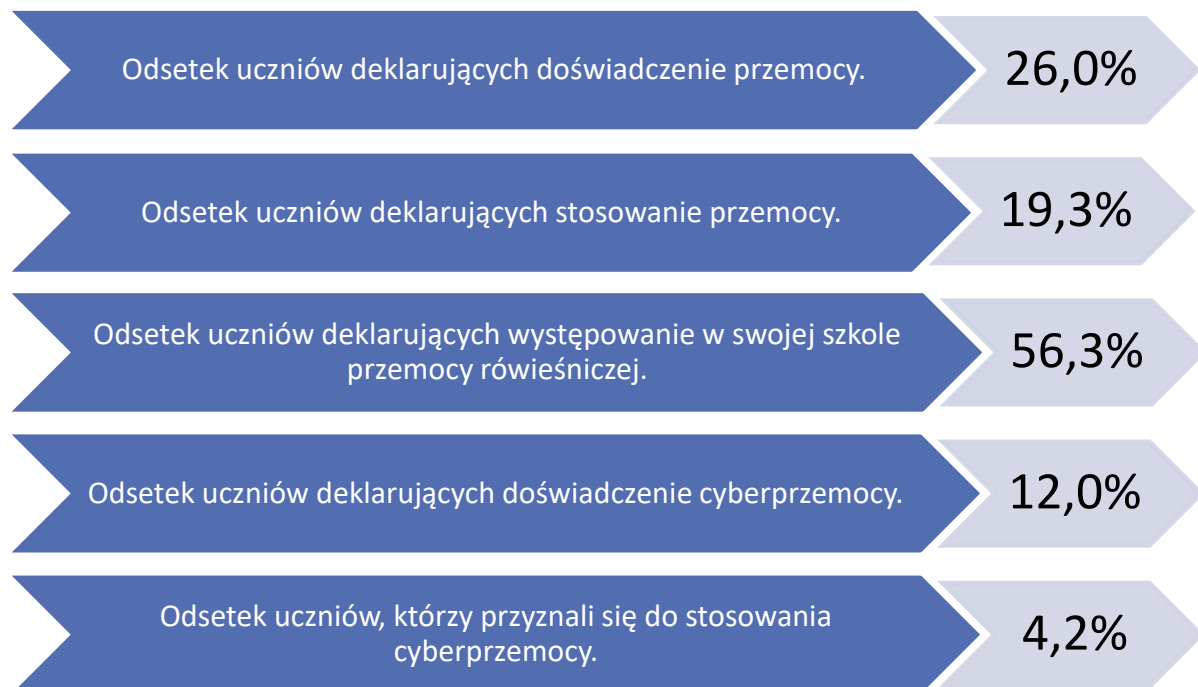
⁸ Wartości procentowe odnoszą się do całej próby badawczej uczniów i mieszkańców.

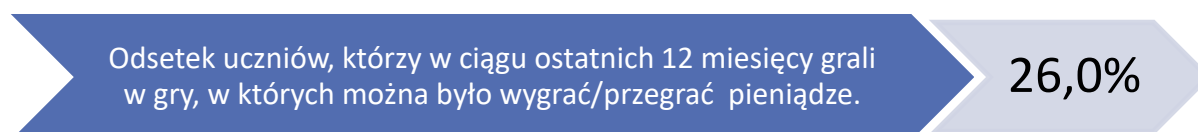
Problem narkotykowy oraz spożywanie napojów energetycznych

Problem przemocy

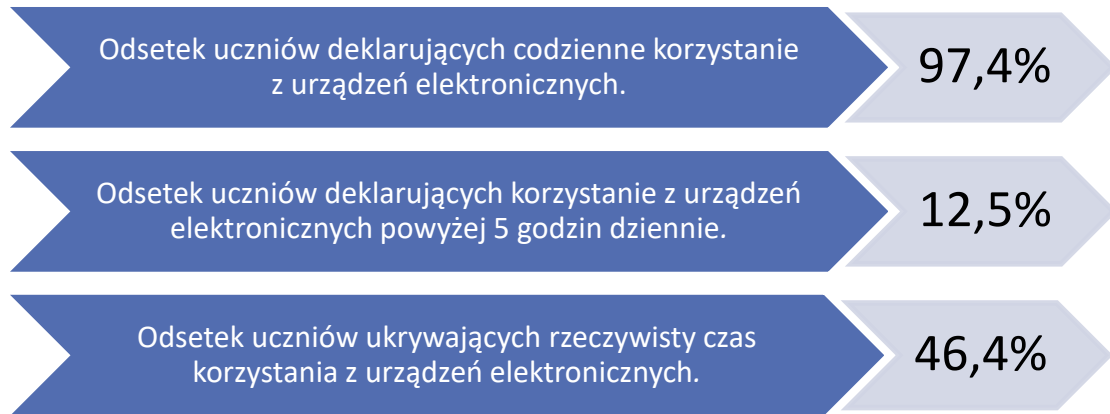

Uczestnictwo w grach hazardowych

Korzystanie z urzędzeń elektronicznych

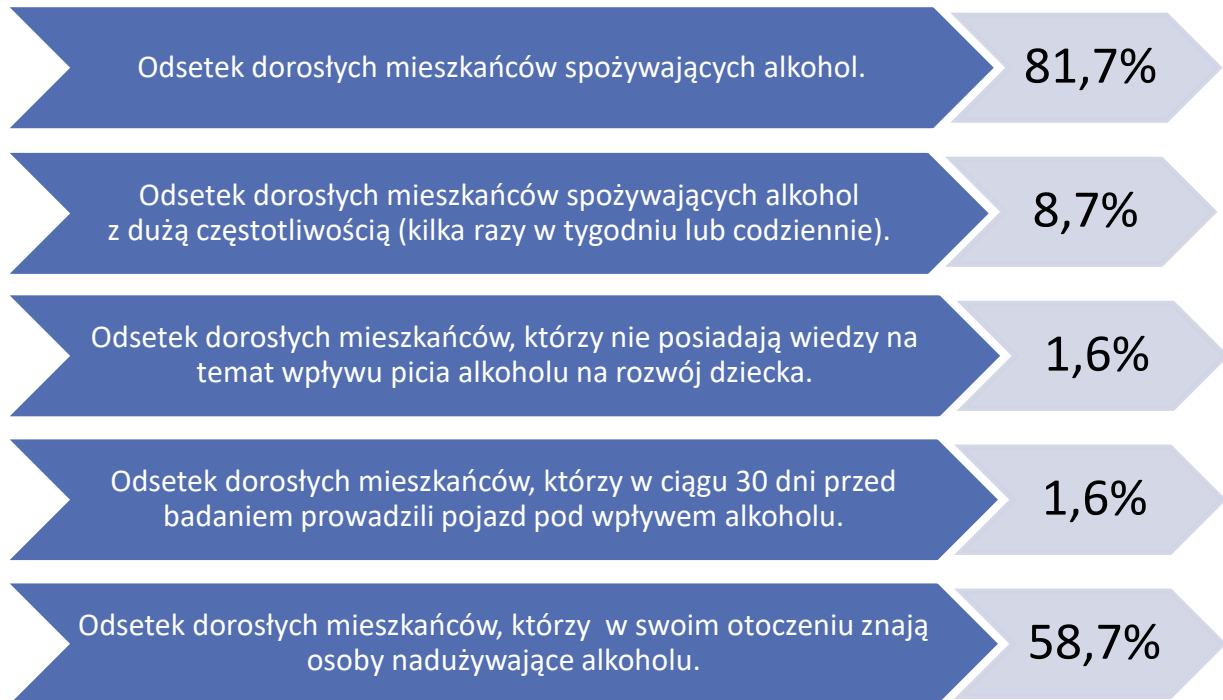
Zdrowie psychiczne i zaburzenia odżywiania

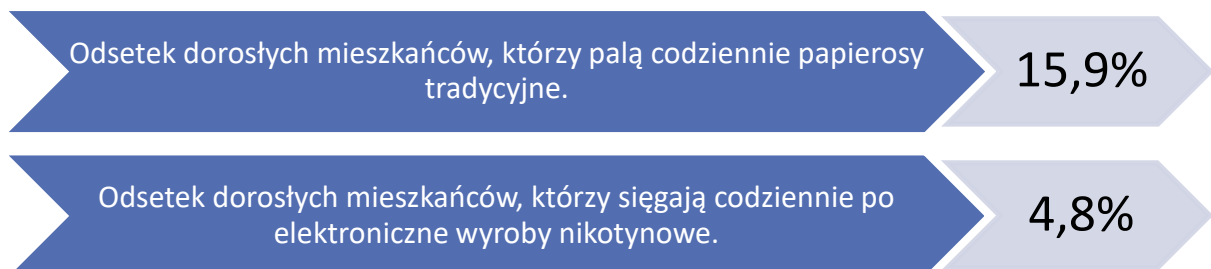

DOROŚLI MIESZKAŃCY

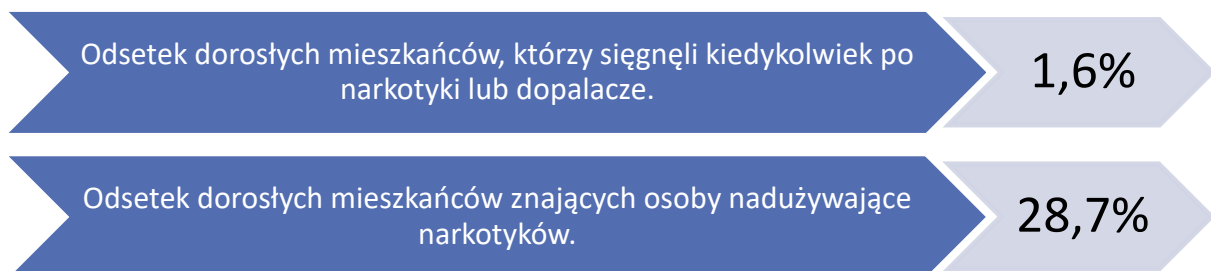
Problem alkoholowy

Problem nikotynowy

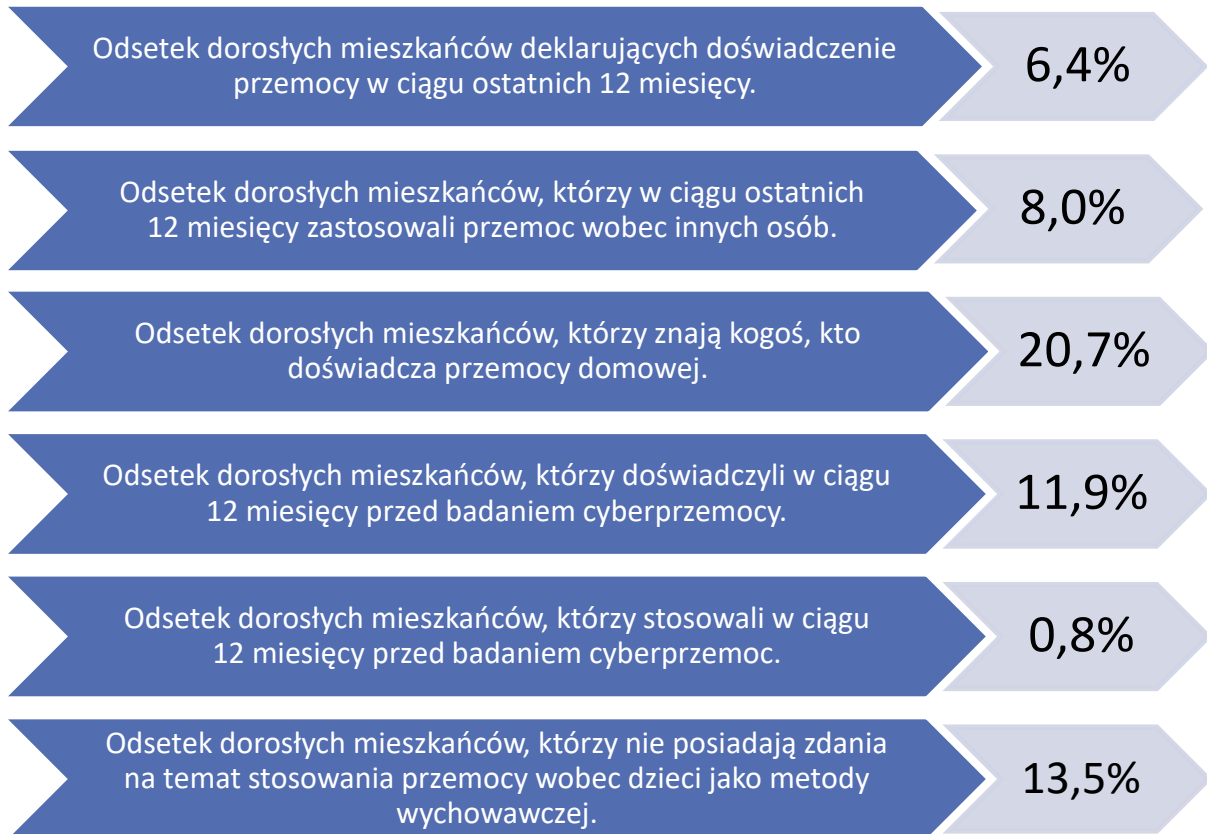

Problem narkotykowy

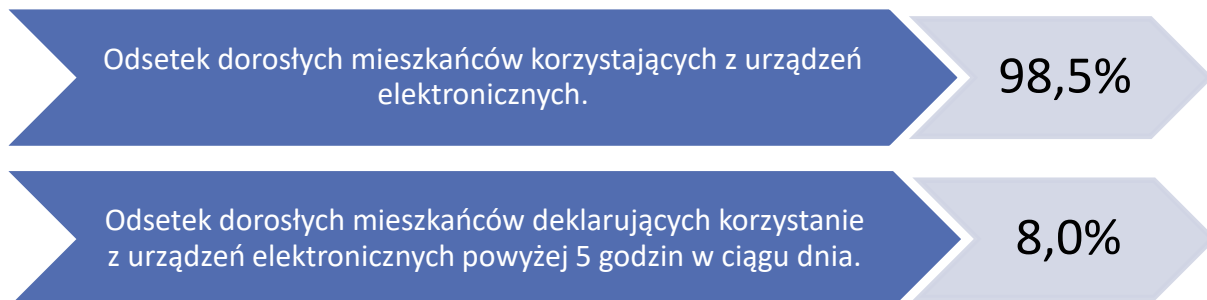

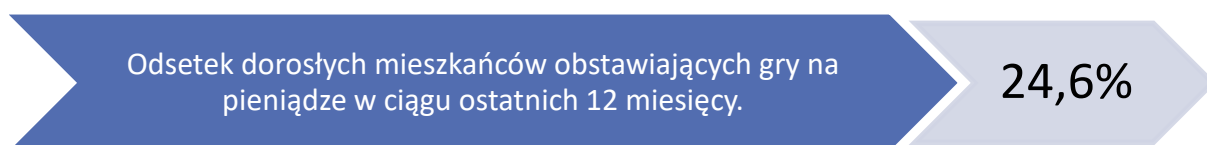
Problem przemocy

Korzystanie z urzędzeń elektronicznych

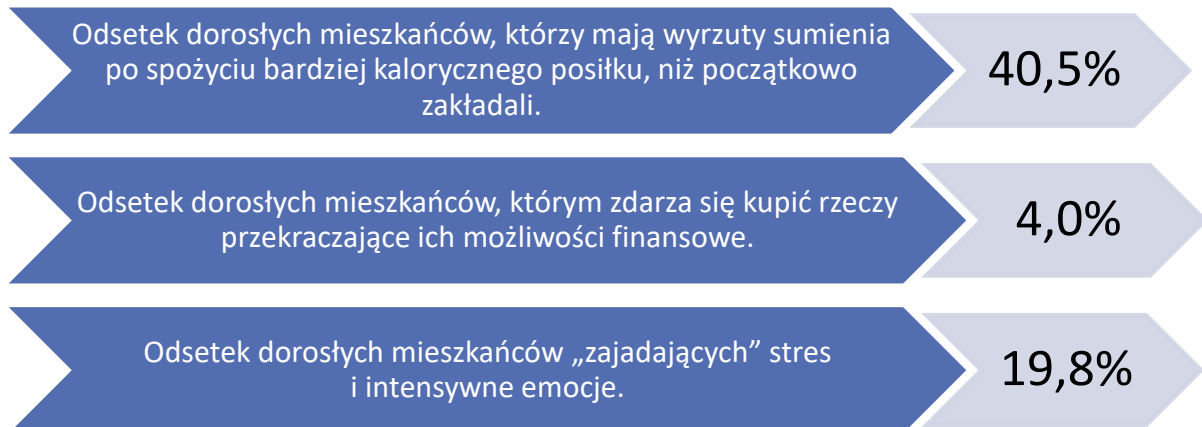

Hazard

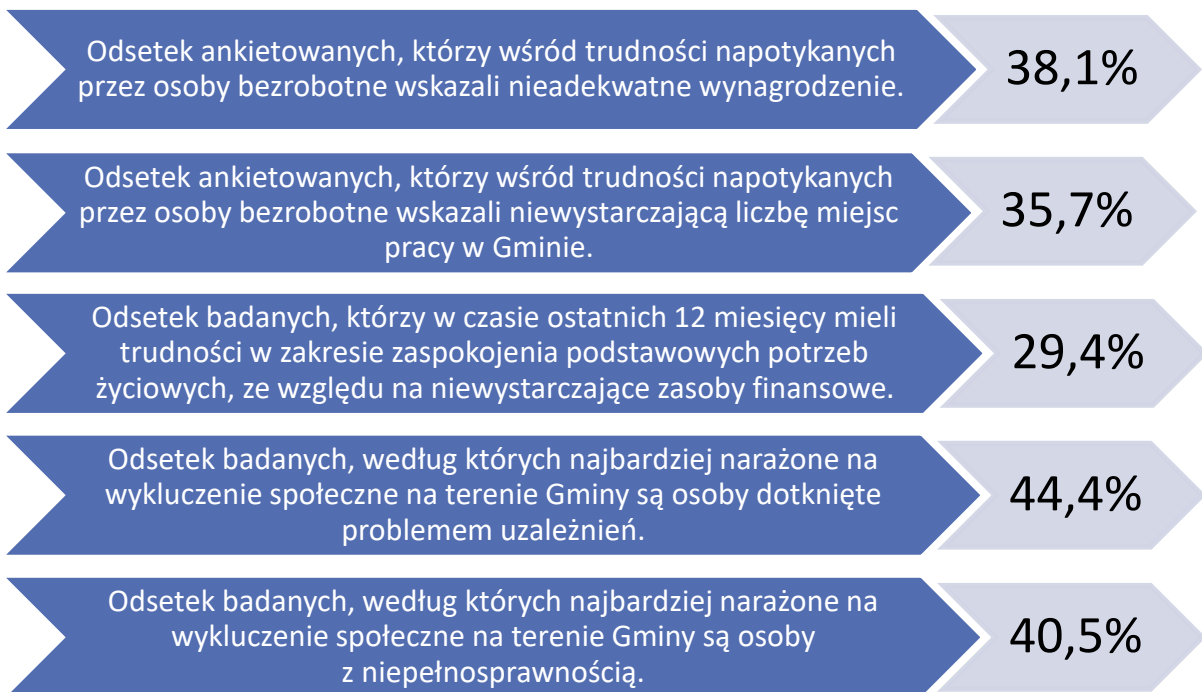

Pozostałe uzależnienia behawioralne

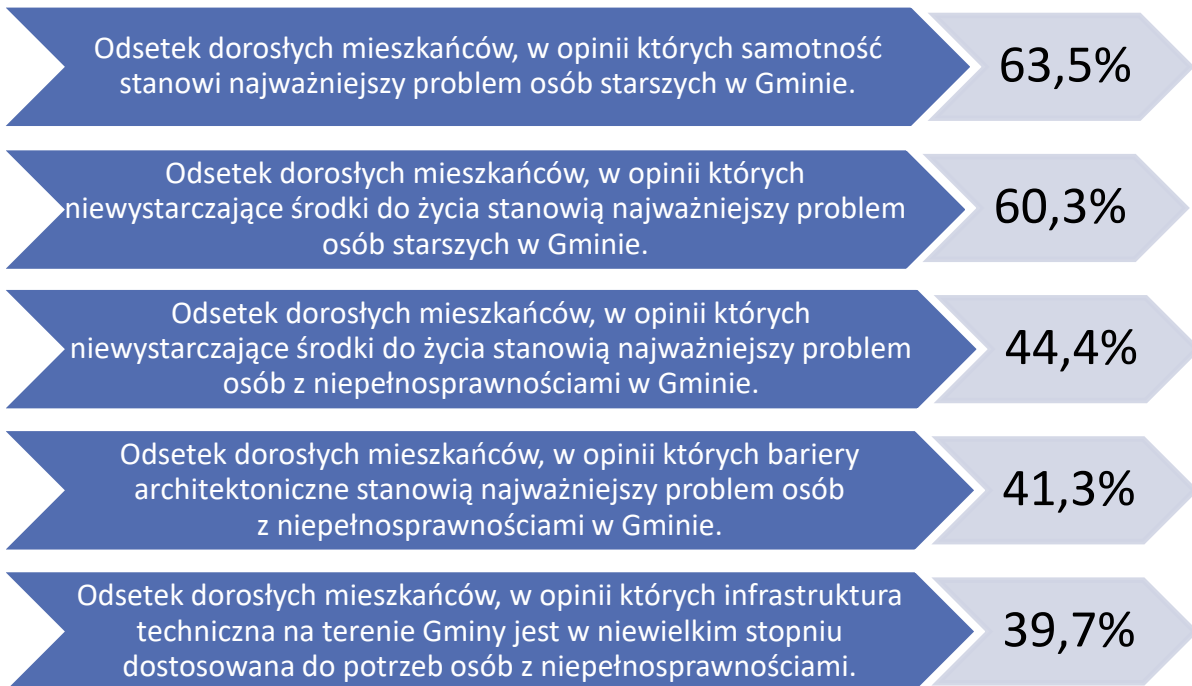

Rynek pracy, ubóstwo i wykluczenie społeczne

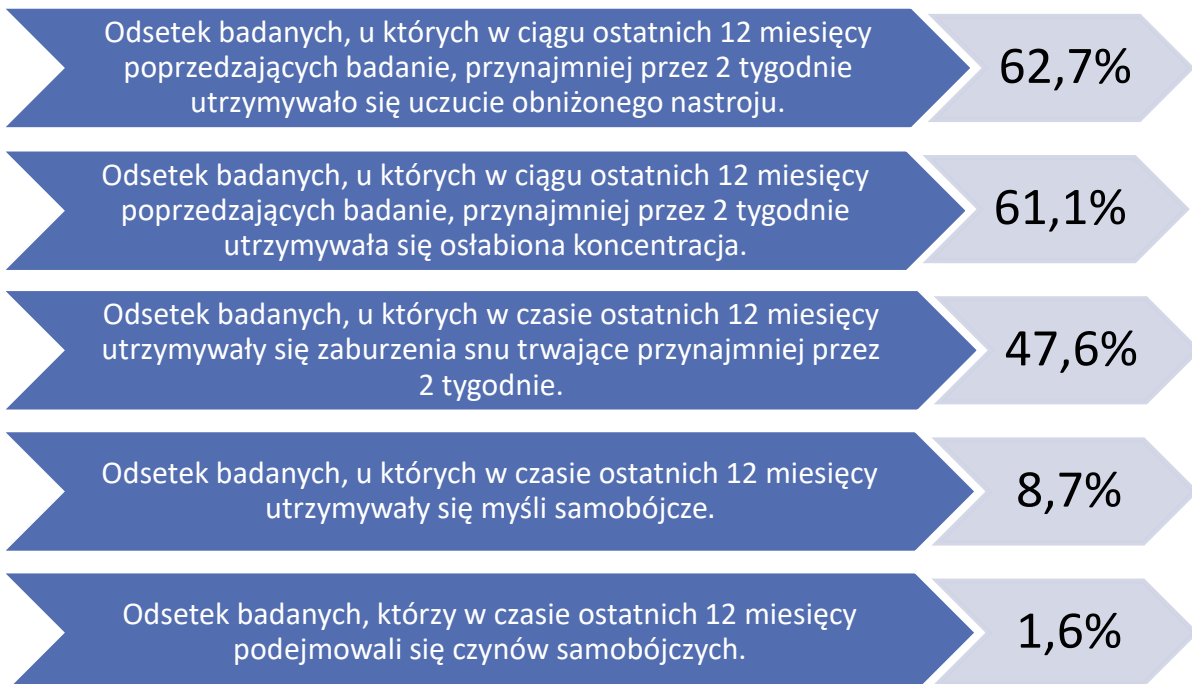

Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Zdrowie psychiczne

ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY PROBLEMOWE

Niniejszy rozdział ukazuje obszary problemowe oraz potrzeby gminy Konstancin-Jeziorna w zakresie polityki społecznej, które zostały zidentyfikowane na podstawie analizy danych zastanych oraz badań społecznych, których syntezę przedstawiono w poprzednim rozdziale.

Tabela 17. Obszary problemowe oraz potrzeby gminy Konstancin-Jeziorna

Obszar strategiczny	Wnioski
Sytuacja seniorów i osób z niepełnośprawnościami	• Samotność, niewystarczające środki do życia oraz problemy zdrowotne najważniejszymi problemami osób starszych na terenie Gminy.• Niewystarczające środki do życia, bariery architektoniczne oraz samotność/izolacja najważniejszymi problemami, z którymi borykają się osoby z niepełnośprawnościami na obszarze Gminy.• Konieczność dostosowania infrastruktury technicznej do potrzeb osób starszych i osób z niepełnośprawnościami.• Potrzeba rozwoju infrastruktury wsparcia seniorów i osób z niepełnośprawnościami w formie dziennej, ukierunkowanej na aktywizację i integrację tych grup oraz zapobiegającej wykluczeniu społecznemu.
Zdrowie psychiczne	• Niekorzystna kondycja psychiczna wśród znacznej części dorosłych mieszkańców i uczniów, ujawniająca się poprzez obniżenie nastroju, osłabienie koncentracji, zaburzenia snu oraz poczucie lęku.• Doświadczanie myśli samobójczych oraz podejmowanie się czynów samobójczych przez część badanych dorosłych mieszkańców oraz uczniów.

- Stosunkowo niska znajomość zagadnień związanych z zaburzeniami odżywiania wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy.
- Konieczność rozwijania wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego, szczególnie skierowanego do dzieci i młodzieży.
- Potrzeba realizacji warsztatów i innych działań profilaktycznych z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego wśród uczniów.

Uzależnienia behawioralne

- Uczestnictwo w grach hazardowych dzieci i młodzieży.
- Nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych oraz z Internetu przez część dzieci i młodzieży z terenu Gminy, generujące negatywne konsekwencje w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego.
- Ryzyko wystąpienia uzależnienia od urządzeń elektronicznych wśród uczniów przeznaczających na tę czynność znaczne ilości czasu.
- Zagrożenie związane z rozwojem cyberprzemocy, rosnącym stopniem uzależnienia od użytkowania urządzeń mobilnych oraz zanikiem alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Podejmowanie zachowań hazardowych przez część dorosłych mieszkańców Gminy.
- Ryzyko wystąpienia zaburzeń odżywiania u części dorosłych mieszkańców Gminy, związanych z kompulsywnym objadaniem się, ortoreksją itp.

- Stosunkowo wysoka dostępność do alkoholu oraz wyrobów nikotynowych dla osób nieletnich na terenie Gminy.
- Inicjacja narkotykowa wśród nieznacznej części badanych uczniów.
- Wzrost wartości sprzedanego alkoholu na przestrzeni ostatnich lat.
- Wzrost zapotrzebowania na poradnictwo świadczone w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w stosunku do roku ubiegłego.

Profilaktyka uzależnień

- Powszechność zjawiska uzależnienia lub nadmiernego spożywania alkoholu przez społeczność lokalną Gminy.
- Brak realizacji programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez KCPU, ORE, IPIŃ z obszaru profilaktyki, ani innych programów o udowodnionej skuteczności.
- Konieczność rozwoju skutecznego systemu profilaktyki skierowanego do dzieci i młodzieży, m.in. w zakresie uzależnień od substancji, jak i uzależnień behawioralnych.
- Konieczność pedagogizacji (podnoszenia świadomości w obszarze uzależnień i podejmowania się zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież) rodziców przy udziale specjalistów z zakresu uzależnień, a w tym również uzależnień behawioralnych i zaburzeń odżywiania.

Przemoc domowa i rówieśnicza

- Występowanie problemu przemocy rówieśniczej w szkołach znajdujących się na obszarze Gminy.
- Ryzyko wystąpienia przemocy domowej w rodzinach z problemem uzależnień.
- Brak wiedzy na temat negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych wobec dzieci bądź ich akceptacja wśród części badanych mieszkańców Gminy.
- Występowanie zjawiska przemocy domowej w najbliższym otoczeniu części respondentów.
- Potrzeba kontynuowania i rozwoju szkoleń podnoszących kompetencje grup diagnostyczno-pomocowych i członków Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Prowadzenie lokalnych działań edukacyjnych w celu przeciwdziałania stosowaniu kar fizycznych wobec dzieci – prezentowanie innych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz prawidłowych metod wychowawczych bez użycia przemocy.
- Konieczność zwiększenia współpracy ze szkołami/ przedszkolami, w zakresie wczesnego diagnozowania problemu przemocy wśród dzieci.

Rynek pracy, ubóstwo i wykluczenie społeczne

- Osoby dotknięte problemem uzależnień, osoby z niepełnosprawnością oraz osoby bezdomne jako grupy osób najbardziej narażone na wykluczenie społeczne w Gminie.
- Trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające środki finansowe wśród części mieszkańców Gminy.
- Nieadekwatne wynagrodzenie, niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie oraz brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych, jako największe trudności dotyczące osoby bezrobotne na terenie Gminy.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin Jeziorna na rok 2024 jest **przeciwdziałanie problemom uzależnienia od napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym, ograniczenie związanych z nimi skutków zdrowotnych i społecznych oraz rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki, w tym poprzez budowanie świadomości mieszkańców Gminy.**

Celami operacyjnymi Programu są:

- 1.** Wdrażanie nowoczesnych form działań profilaktycznych, w tym w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży oraz budowanie świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji uzależnień.
- 2.** Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin poprzez wspieranie lokalnego systemu wsparcia.
- 3.** Stałe monitorowanie skali problemów uzależnień w Gminie, rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz prowadzenie działań integrujących społeczność lokalną.

I cel operacyjny

Wdrażanie nowoczesnych form działań profilaktycznych, w tym w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży oraz budowanie świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji uzależnień.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz promocji zdrowia.	Liczba zrealizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UMiG, GKRPA, KDK, BP, GOSiR, KP, PWD-ŚŚ, NGO, placówki oświatowe
2.	Finansowanie/dofinansowanie wydarzeń profilaktycznych i kulturalnych w zakresie edukacji prozdrowotnej w formie profilaktyki uniwersalnej uwzględnionej w NPZ.	Liczba zorganizowanych wydarzeń edukacyjnych z zakresu zdrowia.	UMiG, GKRPA, BP, KDK, GOSiR, NGO, placówki oświatowe
3.	Organizowanie zawodów profilaktyczno-sportowych uświadamiających o szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych w ramach profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowego stylu życia.	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych.	UMiG, GKRPA, placówki oświatowe, GOSiR, NGO
4.	Organizowanie oraz dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących zażywania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, w tym szczególnie programów rekomendowanych przez KCPU.	Liczba zorganizowanych/dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UMiG, GKRPA, placówki oświatowe
5.	Propagowanie wśród pedagogów, wychowawców oraz osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, szkoleń skierowanych dla realizatorów programów profilaktycznych.	Liczba uczestników szkolenia.	UMiG, GKRPA, placówki oświatowe, PWD-ŚŚ

6.	Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	UMiG, placówki oświatowe, KDK, BP, GOSiR, PWD-ŚŚ, NGO
7.	Organizacja wycieczek letnich/zimowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny.	Liczba zorganizowanych wycieczek. Liczba uczestników wycieczek.	UMiG, GKRPA, OPS
8.	Organizowanie warsztatów o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba uczestników warsztatów.	UMiG, GKRPA, PWD-ŚŚ, placówki oświatowe
9.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie problematyki uzależnień oraz promocji zdrowych nawyków.	Kwota przeznaczona na zakup materiałów.	UMiG, GKRPA
10.	Udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz ochrony zdrowia, osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie, w tym członków GKRPA.	Liczba szkoleń. Liczba przeszkolonych osób.	UMiG, GKRPA, ZI, KP, placówki oświatowe, PWD-ŚŚ, SPZZOZ
11.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	Liczba przeprowadzonych kontroli.	GKRPA, SM
12.	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów, w których prowadzi się sprzedaż alkoholu.	Liczba przeprowadzonych szkoleń.	GKRPA, wykonawca zewnętrzny

II cel operacyjny

Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin poprzez wspieranie lokalnego systemu wsparcia.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuowanie prowadzenia Gminnego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba funkcjonujących Punktów. Liczba osób, którym udzielono wsparcia.	UMiG
2.	Wspieranie i rozwijanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba członków GKRPA.	UMiG
3.	Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz w zakresie uzależnień behawioralnych.	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego.	GKRPA
4.	Inicjowanie utworzenia grup samopomocowych (AA, DDA itp.) w celu realizacji zadań skierowanych do osób uzależnionych oraz współuzależnionych.	Liczba działających na terenie Gminy grup samopomocowych dla osób z problemem uzależnień.	GKRPA, NGO
5.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego. Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	GKRPA

6.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe.	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.	GKRPA
7.	Prowadzenie konsultacji, udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych, prawnych i socjalnych dla mieszkańców Gminy.	Liczba osób objętych poradnictwem. Liczba udzielonych porad.	UMiG, PIK, OPS
8.	Udzielanie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dzieciom wychowującym się w rodzinach dysfunkcyjnych.	Liczba dzieci objętych wsparciem.	PWD-ŚŚ, placówki oświatowe
9.	Prowadzenie i rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym wychowujących się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami, a także wdrażanie w placówkach działań integracyjnych i socjoterapeutycznych.	Liczba PWD. Liczba uczestników PWD.	UMiG, PWD-ŚŚ, NGO
10.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych.	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny.	OPS

III cel operacyjny

Stałe monitorowanie skali problemów uzależnień w Gminie, rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz prowadzenie działań integrujących społeczność lokalną.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie monitoringu skali problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, m.in. poprzez realizację badań społecznych i prowadzenie statystyk.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba zrealizowanych badań. Liczba podmiotów prowadzących statystyki w zakresie uzależnień.	UMiG, GKRPA, ZI, PIK, KP, SM, placówki oświatowe
2.	Wspieranie działań funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej.	UMiG, KP, SM
3.	Kreowanie lokalnej polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu.	UMiG, GKRPA
4.	Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba podjętych interwencji. Liczba spraw, w których członkowie GKRPA występowali w charakterze oskarżyciela publicznego.	GKRPA

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie 60,00 złotych brutto za godzinę. Przewodniczącemu komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 70,00 złotych brutto za godzinę. Maksymalna liczba godzin pracy członka komisji nie może przekroczyć 15 godzin miesięcznie. Wynagrodzenie wypłacane będzie z dołu na podstawie przedłożonych przez członków Komisji rachunków.
2. Umowy zlecenia z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera i podpisuje Burmistrz Gminy Konstancin-Jeziorna przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.
3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży do sądu i instytucji, w których występują w charakterze świadków, w związku z wszczętymi procedurami Niebieskiej Karty bądź złożonymi wnioskami o przymusowe leczenie.

Ze swojej działalności Komisja sporządza roczne sprawozdanie, które przedkłada Radzie Miejskiej Konstancin-Jeziorna, w terminie do dnia 31 marca następnego roku.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu, urządzeń elektronicznych i innych czynności, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE KONSTANCIN-JEZIORNA NA ROK 2024

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin-Jeziorna jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie wraz z jednostkami działającymi na terenie gminy Konstancin-Jeziorna, m.in. Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi mieszczącymi się na terenie gminy Konstancin-Jeziorna, KDK, GOSiR, placówkami ochrony zdrowia, świetlicami środowiskowymi oraz lokalnymi organizacjami pozarządowymi.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin-Jeziorna na rok 2024 realizowany będzie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin-Jeziorna są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowej opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.. Wydatki są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zmodyfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez wybór, co najmniej jednej ze zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Konstancin-Jeziorna na rok 2024, tj. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Urzędem Miasta i Gminy na czele z Burmistrzem, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przekazanie jej Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW I TABEL

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wykorzystane techniki badawcze podczas badania	8
Rysunek 2. Struktura próby badawczej	8
Rysunek 3. Płeć: N=192	15
Rysunek 4. Płeć: N=126	30
Rysunek 5. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Konstancin-Jeziorna w latach 2020-2022	55

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Klasa: N=192	16
Wykres 2. Wiek: N=192	16
Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=192	17
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=192.....	18
Wykres 5. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się pić napoje energetyczne (tzw. energetyki)? N=192	19
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=192.....	19
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=192	21
Wykres 8. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=192.....	22
Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=192	23
Wykres 10. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=192	25
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=192.....	25
Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=192	26
Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=192	27
Wykres 14. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=192.....	28
Wykres 15. Wiek: N=126	31
Wykres 16. Wykształcenie: N=126	31
Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=126	32
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=126	33
Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=126.....	34
Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=126	35
Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub	

w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=126	36
Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=126 ...	37
Wykres 23. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=126	37
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=126	39
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=126.....	39
Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=126.....	40
Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=126	41
Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=98	41
Wykres 29. Jakie trudności Pana/i zdaniem najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=126.....	44
Wykres 30. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=126	45
Wykres 31. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=126	46
Wykres 32. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=126	46
Wykres 33. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=126.....	47
Wykres 34. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=126.....	48
Wykres 35. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie):	49
Wykres 36. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Konstancin-Jeziorna na przestrzeni lat 2020-2022.....	55

SPIS TABEL

Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=33	17
Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=6	20
Tabela 3. Jakie były to substancje? N=4	20
Tabela 4. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=50.....	22
Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=50	23
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=35.....	24
Tabela 7. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=36	24

Tabela 8. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=191	27
Tabela 9. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=192	29
Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=103	32
Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=103.....	33
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=8.....	38
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=8	38
Tabela 14. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń zaznaczając X w odpowiednim miejscu. N=126.....	42
Tabela 15. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022	52
Tabela 16. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w latach 2020-2022.....	53
Tabela 17. Obszary problemowe w gminie Konstancin-Jeziorna	63

UZASADNIENIE

do uchwały nr 768/VIII/63/20203 Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna na rok 2024

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna na 2024 rok jest kontynuacją przedsięwzięć w obszarze profilaktyki zainicjowanych na terenie Gminy Konstancin-Jeziorna, systematycznie i konsekwentnie realizowanych w latach poprzednich. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Konstancin-Jeziorna, co pozwoli na zajęcie się problematyką uzależnień w sposób zorganizowany i kompleksowy. Zadania przedstawione w programie realizowane będą m. in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna, placówki oświatowe, sąd, policję, zespół interdyscyplinarny oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w zakresie alkoholizmu i narkomanii oraz integracja społeczna osób uzależnionych należy do zadań własnych gminy. Zadania te powinny być realizowane w ramach uchwalanego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowej opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna na 2024 rok nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień, jednakże przyczyni się do tworzenia warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożycia alkoholu, narkotyków i innych używek.

Projekt Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna na 2024 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie.